

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj :

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
PREDSJEDNIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2003. GODINU**

Sarajevo, juni 2004. godine

SADRŽAJ

1. MIŠLJENJE REVIZORA	3
2. NALAZI I PREPORUKE	4
2.1. Sistem internih kontrola i rukovođenje	4
2.1.1. Neriješena pitanja raspodjele dužnosti i odgovornosti za finansijsko poslovanje Predsjedništva	4
2.1.2. Nedostajuća pravila za određene izdatke	5
2.1.3. Interne kontrole u oblasti planiranja i kontrole budžeta Predsjedništva	6
2.2. Izvršenje Budžeta	8
2.3. Nabavke kapitalnih sredstava	11
2.3.1. Nabavka kompjuterske opreme	11
2.3.2. Nabavka motornih vozila	11
2.4. Rashodi	15
2.4.1. Plate zaposlenih	15
2.4.2. Naknade zaposlenih	16
2.4.3. Putni troškovi	19
2.4.4. Nabavka materijala	21
2.4.5. Izdaci za usluge prijevoza i goriva	21
2.4.6. Izdaci za tekuće održavanje	22
2.4.7. Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	23
2.4.8. Usluge reprezentacije	23
2.5. Popis – inventarisanje	24
2.6. Donacije kompjuterske opreme	25
2.7. Blagajna	25
3. PROGRAMI POSEBNE NAMJENE (oficiri za vezu u Hagu)	27
3.1. Ured bošnjačkog oficira za vezu u Hagu	28
3.2. Ured srpskog oficira za vezu u Hagu	30
3.3. Ured hrvatskog oficira za vezu u Hagu	32
4. INFORMACIONI SISTEM PREDSJEDNIŠTVA	35
5. OSVRT NA OBAVLJENU REVIZIJU ZA 2002.	36
6. KORESPONDENCIJA SA KLIJENTOM	36
7. REZIME	37

Prilog br. 1. – Izvještaj o izvršenju budžeta Predsjedništva po organizacionim jedinicama za 2003. godinu

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i značajnih odluka rukovodstva u **PREDSJEDNIŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE** (u daljem tekstu : Predsjedništvo) za finansijsku 2003. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Predsjedništva odgovorno je za efikasno poslovanje koje treba biti u saglasnosti sa zakonskom regulativom. Ova odgovornost uključuje podnošenje pouzdanih izvještaja o poslovanju u godišnjem finansijskom izvještaju.
- 1.3. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o tim finansijskim izvještajima u saglasnosti sa generalno usvojenim revizorskim standardima, te u skladu sa članom 13. Zakona o reviziji finansijskog poslovanja Institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH br. 17/99) izvijestimo o sljedećem :
 - da li su računi sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom;
 - da li godišnji računi odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine;
 - o ekonomičnosti, efikasnosti i uspješnosti kojom je organizacija koristila sredstva u obavljanju svojih funkcija;
- 1.4. Reviziju smo obavili u skladu sa generalno prihvaćenim revizorskim standardima i standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – «INTOSAI». Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo s ciljem postizanja razumne osnove za procjenu da li finansijski izvještaji predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine. Stoga je revizija ispitivala uzorak značajnih transakcija i odluka rukovodstva.

Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Ured za reviziju izražava negativno mišljenje na finansijske izvještaje Predsjedništva za 2003. godinu u pogledu stavki koje se odnose na sljedeće :

- **Sistem internih kontrola kojima se obezbjeđuje efikasnost finansijskog poslovanja Predsjedništva, poštivanje propisa i tačnost finansijskih izvještaja nije u 2003. godini bio dovoljno pouzdan (tačka 2.1.);**
- **Nabavke vozila u Predsjedništvu nisu u svim slučajevima bile izvršene u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu oblast javnih nabavki (tačke 2.3.2 i 3.3.);**
- **Vrijednosti kapitalnih izdataka i obaveza podcijenjene su za neevidentiranu nabavku vozila po sistemu «staro za novo» u iznosu 56.679 KM. Za vrijednost neevidentirane nabavke vozila realizovani su kapitalni izdaci iznad planiranih okvira u budžetu za kapitalne izdatke (tačka 2.3.2.);**

- Ostvareni rashodi nisu u svim aspektima izražavali ekonomičnost poslovanja Predsjedništva (tačka 2.4.);
- Za izvršeno ulaganje u opravku vozila u iznosu 32.882 KM podcijenjene su vrijednosti stalnih sredstava, a za istu vrijednost precijenjeni su rashodi (tačka 2.4.6.);
- Za doniranu vrijednost kompjuterske opreme, koja nije u potpunosti procijenjena, podcijenjena su stalna sredstva i izvori sredstava (tačka 2.6.);
- Nabavke vozila Ureda hrvatskog oficira za vezu u Hagu izvršene su iz viška sredstava budžeta preostalih na računu ureda 31.12.2003. godine koja nisu vraćena na račun Budžeta prema pravilima budžetskog poslovanja (tačka 3.3.);
- preporuke za otklanjanje određenih nedostataka uočene tokom prethodne revizije za 2002. godinu nisu u potpunosti bile izvršene (tačka 5.).

2. NALAZI I PREPORUKE

2.1. Sistem internih kontrola i rukovođenje

2.1.1. Neriješena pitanja raspodjele dužnosti i odgovornosti za finansijsko poslovanje Predsjedništva

Predsjedništvo u organizacionom smislu čine tri Kabineta članova Predsjedništva (u daljem tekstu: Kabineti) i Sekretarijat Predsjedništva BiH (u daljem tekstu: Sekretarijat), te tri Ureda oficira za vezu u Hagu.

Sekretarijat

Prema Poslovniku o radu Predsjedništva, Sekretarijat je osnovan da osigurava stručnu, administrativnu i tehničku podršku članovima Predsjedništva tokom obavljanja njihovih kolektivnih i individualnih dužnosti. Generalni sekretar je nalogodavac za korištenje sredstava i odgovoran je za korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala u Sekretarijatu. Izmenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata uvedena je funkcija zamjenika generalnog sekretara za organizacione i finansijske poslove koji je zadužen da prati realizaciju budžeta Predsjedništva i da se brine o materijalno-tehničkoj snabdjevenosti Predsjedništva i organizacionih jedinica u njegovom sastavu. Generalni sekretar je potpisnik finansijskih izvještaja Predsjedništva za 2003 godinu i po tom osnovu odgovoran je za materijalno-finansijsko poslovanje Predsjedništva u cjelini (osim Ureda oficira za vezu u Hagu u kojima su odgovorni oficiri za vezu).

Kabineti

Kabineti obezbjeđuju političku podršku članovima Predsjedništva, uključujući i odgovarajuću stručnu i tehničku podršku. Dužnosti i obaveze šefova Kabineta koje se tiču finansijskog poslovanja nisu navedene, osim što je Poslovníkom o radu Predsjedništva definisano da «Kabinet člana Predsjedništva osigurava političku podršku članu Predsjedništva». Prema Odluci Predsjedništva o procedurama stvaranja obaveza stoji da stvaranje obaveza u Kabinetima odobravaju šefovi kabineta «po dogovoru sa generalnim sekretarom», međutim bez pojašnjenja kako se taj dogovor verifikuje i dokumentuje.

Nedostaci u internim pravilima i sukobi nadležnosti

Postojećim internim pravilima nisu jasno definisani odnosi između Sekretarijata i Kabineta koji se odnose na finansijsko poslovanje Predsjedništva i to sa sljedećim **posljedicama**:

- generalno, nije jasno ko je odgovoran za cjelokupno finansijsko poslovanje Predsjedništva, niti postoje jasna razdvajanja dužnosti i odgovornosti između Sekretarijata i Kabineta vezano za rukovođenje finansijskim operacijama (posebno uzevši u obzir da je generalni sekretar odgovoran Predsjedništvu u cjelini, a šef Kabineta samo članu Predsjedništva);
- ne postoji linija subordinacije (hijerarhijska linija nadređenosti) na relaciji između šefa Kabineta i generalnog sekretara (nejasno je da li je generalni sekretar naredbodavac šefovima Kabineta u pogledu finansijskog poslovanja ili obratno);
- nije definisano da li je funkcija rukovođenja finansijskim poslovanjem Sekretarijata samostalna ili je uzrokovana saglasnošću članova Predsjedništva (i/ili od šefova Kabineta);
- zabilježeno je stvaranje obaveza u Kabinetima bez ostvarenog dogovora sa generalnim sekretarom¹, što je u suprotnosti sa Odlukom Predsjedništva o procedurama za stvaranje obaveza;
- nije konsistentan sistem stvaranja obaveza putem internih narudžbenica, obrade narudžbenica, kompletiranja dokumentacije, uvida u raspoloživa sredstva u budžetu, te konačno, nije precizan i efikasan postojeći sistem odobravanja obaveza koji se tokom 2003. godine pokazao nefunkcionalnim.

2.1.2. Nedostajuća pravila za određene izdatke

Revizija je u ranijim izvještajima blagovremeno predlagala da se donesu odgovarajuća interna pravila vezano za potrošnju određenih sredstava kao jedinstvena rješenja za Predsjedništvo u cjelini, što još nije učinjeno. Ovo se prije svega odnosi na pravila u vezi mobilnih telefona, poklona i reprezentacije i drugog navedenog u ranijim izvještajima. Pored toga, uočili smo da postoje neusaglašeni stavovi između tri Kabineta u vezi priznavanja pojedinih troškova koji stvarno postoje u jednom Kabinetu, a ne postoje u drugim Kabinetima ili je potreba izražena u manjoj mjeri (radi se o troškovima smještaja, zakupa, naknada za odvojeni život, naknada za privremene i povremene poslove, ugovore o djelu i sl.).

¹ Nalazi u poglavljima 2.4. i 2.7. našeg izvještaja koji se odnose na troškove smještaja i zakupa (tačka 2.4.2.), nabavke materijala (tačka 2.4.4.), usluge prijevoza i goriva (tačka 2.4.5.), troškove tekućeg održavanja (tačka 2.4.6.), izdatke za osiguranje (tačka 2.4.7.), troškove reprezentacije i poklona (tačka 2.4.8.), i troškove goriva i mobilnih telefona realizovane putem blagajne (tačka 2.7.), pokazuju da je bilo slučajeva stvaranja obaveza bez znanja Sekretarijata i bez prethodnog uvida u raspoloživa sredstva budžeta.

Revizija se nije uvjerila da je Sekretarijat tokom 2003. godine ponudio bilo koji prijedlog zajedničkih pravila ili prijedloge za rješavanje statusa specifičnih troškova kod pojedinih Kabineta.

Umjesto zajedničkih pravila, usvojena su neka od ovih pravila odvojeno za pojedine organizacione jedinice npr. pravila za troškove mobilnih telefona (Sekretarijat i Kabinet srpskog člana Predsjedništva) i pravila za troškove reprezentacije (Sekretarijat).

2.1.3. Interne kontrole u oblasti planiranja i kontrole budžeta Predsjedništva

Potrošnja organizacionih jedinica i zbirno planiranje

Planska projekcija budžeta za 2003. godinu napravljena je po organizacionim jedinicama u fazi projektovanja budžeta za tu godinu i nakon smanjenja konačnog iznosa budžeta od strane Parlamentarne skupštine BiH, Sekretarijat nije izvršio ponovnu korekciju planskih parametara po organizacionim jedinicama u odnosu na procenat smanjenja. To je bio uzrok da Sekretarijat dalje tokom 2003. godine prati potrošnju budžeta bez mogućnosti poređenja sa planiranim iznosima po organizacionim jedinicama.

Princip zbirnog planiranja budžeta je razumljiv ako se uzme u obzir da je budžet Predsjedništva usvojen kao jedinstven, bez podjele na organizacione jedinice, ali takav sistem planiranja ne omogućava uvid u raspoloživa sredstva po organizacionim jedinicama. Drugim riječima, zbirno planiranje je bilo korisno i potrebno, ali je Sekretarijat suprotno ranijim preporukama Revizije da planira i prati troškove ukupno i po organizacionim jedinicama², propustio mogućnost da nastavi upoređivati izvršenje budžeta po organizacionim jedinicama u odnosu na plan (nije napravljen logičan nastavak vezan za ranije utvrđenu projekciju budžeta za 2003. godinu, uključujući adekvatna umanjenja iznosa za svaku organizacionu jedinicu u odnosu na ukupno odobreni budžet).

Jednako raspolaganje budžetom

Princip jednakosti budžeta definisan je članom 19. Poslovnika o radu Predsjedništva kojim se definiše da «Kabineti mogu računati sa istim iznosom iz budžeta». Revizija je uočila da se aritmetički jednakom podjelom sredstava budžeta kojom se slijedi ovaj princip jednakosti za svaku vrstu troška zanemaruju stvarne potrebe organizacionih jedinica. Tako su, na primjer, jednako planirani troškovi zakupa u dva Kabineta koji imaju potrebu za ovim troškovima, sa istim iznosom tih troškova planiranim u trećem Kabinetu koji objektivno nema jednaku potrebu za ovom vrstom izdataka. Isto možemo istaći za troškove naknada za odvojeni život ili smještaj.

Revizija je na početku mandata sadašnjeg sastava Predsjedništva i rukovodstva Sekretarijata savetovala redovna usaglašavanja potreba pojedinih organizacionih jedinica u odnosu na raspoloživa sredstva budžeta (mjesečno, kvartalno itd.).

² Vidjeti Pismo rukovodstvu Predsjedništva BiH za 2003. godinu upućeno 24.11.2003. godine; preporuka vezana za tačku 1. Sistem internih kontrola – Efikasnost finansijskog poslovanja Predsjedništva.

Nisu prihvaćene takve sugestije niti ranije preporuke Revizije za regulisanje nedostajućih kriterija i procedura potrošnje budžetskih sredstava kojima je moguće postići ravnopravno učešće u troškovima sva tri Kabineta Predsjedništva (Predsjedništvo je 2002. godine upozoreno da je moguće očekivati prekomjernu potrošnju u 2003. godini³ i da je moguće uravnotežiti potrošnju).

Razvoj događaja tokom 2003. godine u vezi planiranja i kontrole budžeta bitno je odstupao od preporučenog. Došlo je do značajnijih, neusaglašenih razlika u potrošnji, a potom do konsekventnog poravnanja-usaglašavanja kroz prebijanje troškova namijenjenih pojedinim uredima oficira za vezu pri «ICFY» u Hagu, te dopunskih intervencija iz rezervi Budžeta BiH. Navedeno se može vidjeti u narednoj tabeli koja je dio izvještaja o izvršenja budžeta Predsjedništva po organizacionim jedinicama (**detaljnije vidjeti u Prilogu broj 1. ovog Izvještaja**).

PREGLED IZVRŠENJA BUDŽETA PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA ZA 2003.

Tabela br. 1.

Iznosi u KM

Vrsta rashoda	Ukupno budžet (sve promjene) 2003.	Kabinet člana PBIH iz RS	Kabinet člana PBIH iz reda hrvatskog naroda	Kabinet člana PBIH iz reda bošnjačkog naroda	Sekretarijat PBIH	Zajednički troškovi i troš. Konaka	Ukupni troškovi PBIH
Plate zaposlenih	1.709.649	331.733	265.622	181.006	842.561	53.763	1.674.685
Naknade troškova zaposlenih	540.000	152.397	106.866	87.186	191.106	1.000	538.556
Putni troškovi	386.500	73.023	94.651	108.754	35.778	73.979	386.185
Izdaci za energiju	81.000	15.387	12.189	13.036	18.716	19.798	79.126
Izdaci za komunalne usluge	302.000	80.047	62.416	52.910	67.503	38.273	301.150
Nabavka materijala	50.000	5.511	760	981	20.496	18.113	45.860
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	186.000	93.712	42.670	25.088	18.224	6.002	185.695
Troškovi zakupa	71.500	25.251	34.350	110	0	9.985	69.696
Izdaci za tekuće održavanje	223.000	72.691	40.094	66.415	29.626	14.159	222.984
Izdaci za osiguranje	7.011	746	1.251	298	1.567	0	3.862
Ugovorene usluge	340.000	59.331	59.883	58.432	46.835	115.357	339.838
TEKUĆI RASHODI	3.896.660	909.831	720.751	594.216	1.272.413	350.428	3.847.638
KAPITALNI IZDACI	210.000	4.999	2.883	5.630	6.653	189.796	209.961
Ukupno TEKUĆI i KAPITALNI IZDACI	4.106.660	914.829	723.635	599.846	1.279.066	540.223	4.057.599
PROGRAMI ZA POSEBNE NAMJENE	1.563.340	376.228	521.106	645.646	0	0	1.542.981
Bošnjački ured oficira za vezu pri ICFY	646.113	0	0	645.646	0	0	645.646
Srpski ured oficira za vezu pri ICFY	396.113	376.228	0	0	0	0	376.228
Hrvatski ured oficira za vezu pri ICFY	521.113	0	521.106	0	0	0	521.106
SVEUKUPNO	5.670.000	1.291.058	1.244.741	1.245.492	1.279.066	540.223	5.600.580

Revizija i dalje smatra da postojeći sistem planiranja i praćenja izvršenja budžeta nije efikasan i da ne proizvodi odgovarajuće efekte kao u slučaju kada bi se budžet planirao i pratio po organizacionim jedinicama, ali sa objektivnim, pravovremenim sagledavanjem svih troškova i priznavanjem i kontrolom pojedinih kategorija troškova.

³ Vidjeti Izvještaj o reviziji Predsjedništva BiH za 2002. godinu; preporuka vezana za tačku 2.1.1. tog Izvještaja (http://www.revizija.gov.ba/bs/audit-rep/doc02/Izvjestaj_PR_02%20.pdf)

Sagledavajući sve navedene nedostatke u sistemu internih kontrola i uočene propuste, Revizija preporučuje sljedeće:

- Jasno odrediti koje aktivnosti u vezi finansijskog poslovanja Sekretarijat može samostalno preduzeti, a za koje je potrebna saglasnost sva tri člana Predsjedništva;
- Jasno odrediti i razdijeliti nadležnosti i obaveze Sekretarijata u odnosu na Kabinete i Ureda tri oficira za vezu u Hagu vezano za sve elemente finansijskog poslovanja Predsjedništva;
- Ne ulazeći u konačna rješenja za koje će se Predsjedništvo odlučiti, Revizija smatra da svako rješenje mora zadovoljiti osnovne kriterije transparentnog, odgovornog i stručnog rada, te zakonitog poslovanja unutar finansijskog okvira kojeg je utvrdila Parlamentarna skupština BiH;
- U tehničkom smislu, Predsjedništvo mora u potpunosti ostvariti kontrolu nad stvaranjem obaveza prije njihovog nastanka, mora omogućiti funkcionalnu obradu internih narudžbi kroz praćenje raspoloživih sredstava u budžetu i promptno izvještavanje svake organizacione jedinice o statusu njene obaveze u odnosu na odobreni budžet Predsjedništva i njen pripadajući dio (Revizija skreće pažnju Sekretarijatu na naše ranije preporuke da se mora ustrojiti redovno izvještavanje o nastalim obavezama svih organizacionih jedinica, kako bi rad Sekretarijata i Predsjedništva u cjelini bio potpuno transparentan i čime bi se ostvarila kontrola, te poduzimale preventivne mjere da se izbjegnu prekomjerna potrošnja, nenamjenska potrošnja, prelijevanje troškova između organizacionih jedinica, kao i druge posljedice zabilježene u ranijim izvještajima).
- Ponovo sugerišemo da Sekretarijat pripremi prijedlog jedinstvenih pravila za tretiranje zajedničkih troškova gdje se mogu primijeniti isti kriteriji, a da se u saradnji sa Kabinetima definiše način priznavanja specifičnih troškova koji postoje u pojedinim kabinetima. Istovremeno, potrebno je ustrojiti budžetsku kontrolu po organizacionim jedinicama čime bi se ostvarila efikasnija kontrola izvršenja budžeta.

..

Slabosti sistema internih kontrola Predsjedništva opisane u poglavlju 2.1. identifikovali smo kao osnovne uzroke većine daljih nepravilnosti zabilježenih u finansijskom poslovanju Predsjedništva tokom 2003. godine. Naredna poglavlja Izvještaja daju pregled posljedica opisanih slabosti u sistemu internih kontrola.

2.2. Izvršenje Budžeta

Revizija je izvršila analizu promjena budžeta tokom 2003. godine i napravljen je uvid u podatke o traženom i odobrenom budžetu, promjeni strukture budžeta i povećanju budžeta po osnovu rebalansa i odobrenih tekućih rezervi. Ocijenili smo da budžet nije realno planiran za pojedine troškove. Prilikom planiranja budžeta, Sekretarijat nije imao na raspolaganju planove specifičnih izdataka, npr. 'Plan nabavki stalnih sredstava', 'Plan putovanja', niti je inicirao njihovu izradu pri Kabinetima ili ponudio nacрте takvih planova članovima Predsjedništva na usvajanje.

Predsjedništvo je u svojoj projekciji budžeta zahtijevalo veći iznos budžeta od odobrenog (razlika iznosi 2.385.061 KM). Nakon smanjenja budžeta od strane Parlamentarne skupštine BiH, Predsjedništvo je, prema riječima odgovornih, imalo na raspolaganju nedovoljna sredstva za finansiranje troškova tokom cijele godine. Međutim, smanjenje sredstava nije ponovno usaglašeno sa Ministarstvom za trezor (promjena strukture budžeta, raspored raspoloživog budžeta po stavkama, dinamika potrošnje i sl.), niti je ovako smanjen budžet ponovo raspodijeljen po organizacionim jedinicama.

U augustu 2003. godine Sekretarijat je zatražio promjenu strukture budžeta kada je zapaženo da su probijene ili narušene pojedine bilansne pozicije. Revizija smatra da je Sekretarijat u takvoj situaciji trebao ranije djelovati, jer je bio svjestan nedostajućih sredstava budžeta. Promjena strukture je od strane Vijeća ministara odobrena 05.09.2003. godine.

U novembru 2003. godine odobren je rebalans budžeta i ponovljen je isti slučaj kao kod prvobitno usvojenog budžeta. Rebalans budžeta je bio ponovo znatno manji od traženih sredstava, i to za 1.821.182 KM. S obzirom na to da i rebalans budžeta nije mogao zadovoljiti potrošnju Predsjedništva, u dva navrata su tražena i korištena sredstva iz tekuće rezerve Budžeta. Predsjedništvo je po tom osnovu, za prekomjernu potrošnju koja se dalje nije mogla finansirati iz redovnih sredstava, u dva navrata (decembar 2003. i februar 2004. godine), koristio rezerve budžeta BiH u ukupnom iznosu od 450.000 KM koje je odobrio Parlament. Ovo povlačenje rezervi budžeta riješilo je pitanje rashoda iznad planiranih okvira evidentiranih prema poslovnim knjigama Predsjedništva, ali ne i uzroke njegovog nastanka.

Pokriće troškova iz budžetske rezerve obavljeno je na sljedeći način:

Vijeće ministara je prvi put odobrilo upotrebu sredstava tekuće rezerve Budžeta 15.12.2003. godine sa namjenom za «uravnoteženje obima i strukture rashoda iznad planiranih okvira» u iznosu od 200.000 KM. Drugi put (25.02.2004. godine) odobrena su sredstva tekuće rezerve budžeta za iste namjene u iznosu od 250.000 KM.

Prilikom drugog odobrenja, Ministarstvo za trezor je tražilo da Predsjedništvo u svom godišnjem izvještaju posebno iskaže prekoračenje budžeta prije odobravanja pokrića iz tekućih rezervi, te da utvrdi odgovornost za prekoračenje. Do datuma okončanja revizije, Ured za reviziju nije dobila na uvid dokaze o tome da li je pokrenut postupak i utvrđena tražena odgovornost unutar Predsjedništva u cilju pružanja odgovora Ministarstvu finansija i trezora.

Sljedeće obaveze Predsjedništva (iskazane u poslovnim knjigama na dan 31.12.2003. godine) plaćene su najvećim dijelom iz druge tranše tekućih rezervi budžeta (prikaz po organizacionim jedinicama):

Kabinet bošnjačkog člana Predsjedništva	42.985 KM
Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva	40.724 KM
Kabinet srpskog člana Predsjedništva	78.897 KM
Sekretarijat Predsjedništva	23.831 KM
Zajednički troškovi Predsjedništva	78.041 KM
UKUPNO	264.478 KM

Zbirni pregled izvršenja budžeta Predsjedništva za 2003. godinu prikazujemo u narednoj Tabeli:

PREGLED IZVRŠENJA BUDŽETA ZA 2003. godinu

Tabela br. 2.

Iznosi u KM

Red br.	Vrsta rashoda	Odobreno po Budžetu 2003.	Promjena strukture budžeta 2003.	Rebalans Budžeta 2003.	Odobrene tekuće rezerve budžeta 1	Odobrene tekuće rezerve budžeta 2	Ukupno budžet 2003. (5+6+7)	Ukupno ostvareni budžet 2003.	Raspoloživa sredstva (8 - 9)	Index 9/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I.	Tekući izdaci	2.982.011	0	3.451.660	195.000	250.000	3.896.660	3.847.638	49.022	98,7
1.	plate zaposlenih	1.462.334	0	1.709.649	0	0	1.709.649	1.674.685	34.964	97,9
2.	Naknade troš.zap.	348.466	- 119.534	500.000	40.000	0	540.000	538.556	1.444	99,7
3.	putni troškovi	205.200	- 44.800	285.000	70.000	31.500	386.500	386.185	315	99,9
4.	Izdaci za energiju	29.160	- 15.840	80.000	0	1.000	81.000	79.126	1.874	97,6
5.	Izdaci za kom.usl.	149.904	- 65.096	250.000	10.000	42.000	302.000	301.150	850	99,7
6.	Nabavka materijala	37.800	0	50.000	0	0	50.000	45.860	4.140	91,7
7.	Izdaci prijev.i gor.	107.773	0	120.000	15.000	51.000	186.000	185.695	305	99,8
8.	Unajmlj.imov. i opr.	75.600	+ 32.600	65.000	5.000	1.500	71.500	69.696	1.804	97,4
9.	Izdaci za tek.održ.	228.960	+ 83.960	150.000	30.000	43.000	223.000	222.984	16	99,9
10.	Izdaci za osigur.	18.512	+ 17.512	2.011	5.000	0	7.011	3.862	3.149	55,1
11.	Ugovorene usluge	318.302	+ 111.198	240.000	20.000	80.000	340.000	339.838	162	99,9
II.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Kapitalni izdaci	175.000	0	205.000	5.000	0	210.000	209.961	39	99,9
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	175.000	0	240.000	5.000	0	210.000	209.961	39	99,9
3.	Nab.ost.staln.sred.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV.	Progr. pos. namj. oficiri za vezu	1.563.340	0	1.563.340	0	0	1.563.340	1.542.981	20.359	98,6
	UKUPNO (I – IV)	4.720.351	0	5.220.000	200.000	250.000	5.670.000	5.600.580	69.420	98,7

Prema nalazima revizije Pregled izvršenja budžeta treba korigovati za sljedeće iznose u koloni 9 «Ukupno ostvareni budžet»: povećati kapitalne izdatke za neevidentiranu nabavku vozila po sistemu «staro za novo» u iznosu od 56.679 KM namijenjenog Kabinetu člana Predsjedništva iz Republike Srpske, povećati «Programe posebnih namjena – Ureda oficira za vezu u Hagu za neevidentiranu nabavku vozila u iznosu 51.333 KM plaćenog iz sredstava budžeta 2003. godine namijenjenog Uredu hrvatskog oficira za vezu u Hagu i smanjiti izdatke za tekuće održavanje kod ulaganja za opravku vozila namijenjenog Kabinetu bošnjačkog člana Predsjedništva, koji su teretili troškove umjesto povećanja nabavne vrijednosti sredstava.

Predsjedništvo mora usaglasiti svoju potrošnju sa raspoloživim sredstvima koje je odobrila Parlamentarna skupština BiH, te utvrditi realne godišnje potrebe svake organizacione jedinice, a posebno svakog Kabineta. U tom smislu predlažemo da članovi Predsjedništva uvažavaju i međusobno usaglasavaju različite potrebe u pojedinim kategorijama izdataka po Kabinetima, te zadužuju Sekretarijat da planira i prati izvršenje budžeta po organizacionim jedinicama.

Sugeriramo Predsjedništvu da uvažava preporuke Revizije iz Izvještaja za 2001. i 2002. godinu, kao i preporuke date tokom obavljanja prethodnih revizija. Preporučujemo da se razmotre i usvoje mjere za uštede u pojedinim troškovima poslovanja, kao i da se zaduži Sekretarijat da implementira preporuke za unapređenje sistema internih kontrola iz Izvještaja revizije.

2.3. Nabavke kapitalnih sredstava

Predsjedništvo je u 2003. godini izvršilo nabavke kapitalnih sredstava u ukupnoj vrijednosti od 209.961 KM i to za sljedeće stavke:

Namještaj	280 KM
Kompjuterska oprema	5.902 KM
Oprema za prijenos podataka i glasa	11.551 KM
Ostale uredske mašine	1.724 KM
Motorna vozila	189.796 KM
Elektronska oprema	708 KM

2.3.1. Nabavka kompjuterske opreme

Predsjedništvo nije imalo utvrđen godišnji plan nabavki kompjuterske opreme. Zabilježene su dvije pojedinačne nabavke, od kojih je prva realizovana preko firme Printex Sarajevo za dva kompjutera ukupne vrijednosti 2.630 KM. Nabavka je izvršena za potrebe Sekretarijata i za istu nisu obezbjeđene tri ponude, što nije u skladu sa Odlukom o procedurama stvaranja obaveza Predsjedništva. Druga nabavka je realizovana preko firme PC Kids Sarajevo za jedan kompjuter i štampač ukupne vrijednosti 1.591 KM. Nabavka je izvršena za potrebe Kabineta bošnjačkog člana Predsjedništva i također bez prikupljanja tri ponude (što je uslovljeno istim internim procedurama) ili pod uslovima neposredne pogodbe sa jednim ponuđačem, gdje treba obezbijediti prethodno odobrenje Ministarstva finansija i trezora (član 8. Odluke o postupku nabavke roba, usluga i ustupanja radova za potrebe institucija BiH). Iako su zadovoljene interne procedure naručivanja, Revizija nije dobila na uvid narudžbenice prema dobavljačima.

Predsjedništvo u oba slučaja nije poštovalo procedure nabavki koje su podrazumijevale prikupljanje tri ponude u skladu sa internim procedurama ili uslove neposredne pogodbe sa jednim ponuđačem uz prethodno odobrenje Ministarstva finansija i trezora. Predsjedništvo za ove vrste nabavki nije imalo utvrđeni godišnji Plan nabavki kako bi se nabavke izvršavale po unaprijed utvrđenim i objedinjenim potrebama.

2.3.2. Nabavka motornih vozila

Predsjedništvo je u junu 2003. godine donijelo zaključak da Sekretarijat izvrši kupovinu reprezentativnih vozila za članove Predsjedništva. Prema zaključku, nabavka dva vozila trebalo je izvršiti odmah, a kupovinu trećeg u septembru 2003. godine. Ovaj zaključak je donesen iako su sredstva za ove namjene u budžetu bila ograničena, odnosno dovoljna za samo jedno reprezentativno vozilo (160.000 KM, a po rebalansu 190.000 KM). Ipak, suprotno ograničenjima, spomenuti zaključak Predsjedništva realizovan je na sljedeći način :

Nabavka motornog vozila AUDI A8 4,2 «quattro/tiptronic»

Nabavku ovog vozila izvršio je Sekretarijat za člana Predsjedništva iz reda hrvatskog naroda iz sredstava tekuće rezerve Budžeta BiH. Vijeće ministara BiH je (29.04.2003. godine) donijelo Odluku o upotrebi sredstava tekuće budžetske rezerve za ove namjene, čime je odobrena nabavka jednog motornog vozila za potrebe Predsjedništva BiH u vrijednosti od 160.000 KM dva mjeseca prije gore spomenutog Zaključka Predsjedništva. Nabavka vozila izvršena je putem javnog oglasa.

Sekretarijat je formirao Komisiju za izbor najpovoljnije ponude za nabavku putničkog automobila Audi A8. Zapisnik Komisije od 30.07.2003. godine potvrđuje da je prednost data firmi "BRČKO GAS" zbog promptnog roka isporuke (kakav je tražen javnim pozivom), iako je ta ponuda bila viša za 3.896 KM od ponuđača «ASA PVA». Treći ponuđač («Jelić Auto»), također je eliminisan zbog dugačkog roka isporuke (6-8 sedmica) i izložbenog vozila koje je prešlo određeni broj kilometara. Cijena prihvaćene ponude za I varijantu ponude od firme «Brčko Gas» iznosila je 119.044 KM za osnovni model (prihvaćena cijena vozila za standardnu opremu bez dodatne opreme).

Predračuni i računi ispostavljeni od firme «Brčko Gas» za vozilo prikazujemo u nastavku teksta:

Naziv	Predračun broj 04-068/03 od 08.08.2003. godine	Račun broj 03-096/03 od 09.09.2003. godine	Račun od 31.10.2003. godine
Cijena vozila	115.071 KM*	140.428 KM**	
Carina	17.846 KM	17.535 KM	
Osnovica za porez	132.917 KM	158.163 KM***	158.163 KM
Porez (kalkulacija 20%)	26.583 KM	--	31.632 KM
Ukupno za plaćanje	159.500 KM		189.163 KM
Uplaćeno	159.500 KM		159.500 KM
Ostalo za uplatu			30.295 KM
Napomena		Dobavljač je naglasio: "POREZ NIJE PLAĆEN"!	Dobavljač je (10/09/03) platio porez umjesto kupca

* cijena u predračunu je najvjerovatnije stavljena u navedenom iznosu kako bi konačna cijena bila u okviru odobrene sume od 160.000 KM.

** tek je u računu data stvarna cijena sa dodatnom opremom.

***prema zapisniku komisije koji je dobiven naknadno u reviziji, zapravo je kupljeno vozilo po ponudi iz II varijante

Sekretarijat koji je realizovao navedeni Zaključak Predsjedništva je u momentu nabavke vozila trebao znati da će se nabavkom stvoriti obaveze koje će biti veće od iznosa koji je dozvoljen budžetom za kapitalne izdatke, što nije bilo u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta institucija BiH za 2003. godinu (Službeni glasnik, broj 5/2003 i 34/2003). Ujedno, prekršena je i Odluka Vijeća ministara br. 55/03 od 29.04.2003. godine, prema kojoj je odobrena nabavka jednog vozila u vrijednosti do 160.000 KM. Dodatne obaveze su kasnije pokrivene usvajanjem rebalansa budžeta 07.11.2003. godine.

Komisija Predsjedništva koja je vršila odabir ponuda nije konstatovala da je cijena vozila koje je ponudila firma "BRČKO GAS" u prvoj varijanti pod opcijom "ODMAH" trebala sa dodatnom opremom da iznosi 155.739 KM, a da bi sa carinom i obračunatim porezom konačna cijena trebala da iznosi 210.191 KM. Ovaj automobil trebao je imati ugrađenu i dodatnu opremu u iznosu od 34.896 KM. Cijena dodatne opreme nije bila predmet uporedne analize koju je prezentirala Komisija.

Prema zapisniku o izboru najpovoljnijeg dobavljača, koji je Reviziji naknadno dostavljen, može se zaključiti da je zapravo kupljen automobil kojeg je firma "BRČKO GAS" ponudila u svojoj ponudi kao drugu varijantu, i to sa rokom isporuke od 25 dana. Od datuma izbora dobavljača pa do datuma uplate poreza za auto proteklo je 41 dan, te je tako probijen i izigran osnovni kriterij "isporuka odmah" koji je eliminisao druge firme koje su nudile i nižu cijenu.

Nabavka vozila AUDI A6 3,0 quattro

Nabavku ovog vozila izvršio je Sekretarijat za člana Predsjedništva iz reda srpskog naroda. Uvidom u spisak vozila koje koristi Predsjedništvo BiH, na jednoj od popisnih listi uočeno je putničko vozilo AUDI A6 reg. oznaka 524-M-858.

Ovo vozilo je kupljeno u skladu sa Zaključkom Predsjedništva o nabavci tri reprezentativna vozila, ali ta nabavka nije evidentirana u poslovnim knjigama Predsjedništva za 2003. godinu, niti u finansijskim izvještajima za 2003. godinu.

Revizija je istraživanjem utvrdila da je na spisku vozila koje koristi Predsjedništvo BiH navedeno vozilo AUDI A6 3,0 Quattro, registrovano 12.12.2003. godine. Dodatno, pregledom evidencije izdatog goriva za decembar 2003. godine, konstatovana je potrošnja goriva za navedeno vozilo. Tragom tih podataka, utvrđeno je da je Predsjedništvo zaključilo ugovor sa firmom "BRČKO GAS" iz Brčkog za kupovinu vozila po sistemu "STARO ZA NOVO" (broj ugovora 33/03 od 24.10.2003. godine, potpisan od strane v.d. generalnog sekretara Predsjedništva). Spomenuti ugovor se realizovao bez elemenata hitnosti i bez dokumentacije koja potvrđuje tu hitnost i procedura koje bi se u tom slučaju primijenile.

Ugovorom se definiše da će prodavac ("BRČKO GAS") preuzeti od kupca (Predsjedništva BiH, Kabinet člana Predsjedništva iz RS) upotrebljavano putničko motorno vozilo "AUDI A8 4,2 Quattro" (godina proizvodnje 1997.) po cijeni od 17.170 KM, a isporučiti novo vozilo "AUDI A6 Quattro" po cijeni sa uračunatom carinom od 73.849 KM. Ovim Ugovorom regulisano je da prodavac ("BRČKO GAS") plati porez i posebno ga fakturiše kupcu. Utvrđeni rok plaćanja je bio 31.03.2004 godine.

Prodavac, "BRČKO GAS" ispostavio je račun broj 03-125/03 od 04.12.2003. godine:

CIJENA VOZILA SA CARINOM	73.849 KM
PROCJENA VRIJEDNOSTI UPOTREBLJAVANOG VOZILA	<u>17.170 KM</u>
RAZLIKA ZA NAPLATU	56.679 KM

Predsjedništvo je za navedenu nabavku vozila "staro za novo" stvorilo obaveze u 2003. godini za kapitalne izdatke iznad planiranih okvira u budžetu, što nije u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH.

Revizijom je konstatovano da nabavka vozila nije evidentirana u poslovnim knjigama Predsjedništva za 2003. godinu, kao ni u finansijskim izvještajima za 2003. godinu. Time su u poslovnim knjigama Predsjedništva kao i u finansijskim izvještajima podcijenjeni izdaci za kapitalna ulaganja i obaveze prema dobavljačima.

Nabavka vozila izvršena je bez prethodne saglasnosti Ministarstva finansija i trezora i Vijeća ministara BiH iako je to bila obaveza regulisana članom 18. Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 5/2003 i 34/2003), s obzirom da se radi o transferima iz budžetskih rezervi za finansiranje kapitalnih izdataka.

Dogovorena obaveza plaćanja fiksirana je 31.03.2004. godine i iznosi preko 50.000 KM, čime su prekršene odredbe o procedurama nabavki kako je to regulisano članom 5. Odluke o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova za potrebe institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 13/2003).

Realizacija zaključka Predsjedništva o kupovini tri vozila u slučaju trećeg vozila - AUDI A8 4,2 «quattro/tiptronic»⁴

Ovo vozilo je dobiveno/pribavljeno po modelu «ustupanje na korištenje vozila» za člana Predsjedništva iz reda bošnjačkog naroda. Revizija je utvrdila da treće vozilo nije kupljeno iz sredstava budžeta BiH, već je dobiveno na privremeno korištenje za Kabinet bošnjačkog člana Predsjedništva na osnovu Rješenja Vlade Federacije BiH br. 392/2003 od 07.08.2003. godine koje je potpisao premijer g-din Ahmet Hadžipašić (ostala vozila koja se u Predsjedništvu BiH koriste ili su se koristila po osnovu aranžmana «ustupanja na korištenje» zaključenih sa institucijama različitih nivoa vlasti, nisu bila povezana sa realizacijom Odluke Predsjedništva o nabavci tri reprezentativna vozila).

Rok na koji se ustupa vozilo rješenjem nije preciziran. Radi se o potpuno novom vozilu koje je registrovano 04.08.2003. godine na Zajedničke službe Federacije BiH. S obzirom da ovakva praksa nije regulisana posebnim propisima, Revizija ovim nalazom ne upućuje na kršenje nedostajućih propisa. Ipak, skreće se pažnja na činjenicu da su i sredstva Federacije BiH trebala imati ranije definisanu upotrebu u ove svrhe, što predstavlja najvažniji princip transparentne upotrebe javnog novca. S obzirom da se ne radi o usamljenom slučaju, Revizija će u saradnji sa entitetskim institucijama napraviti pregled javnih sredstava upotrijebljenih u ove svrhe-posuđivanja vozila između institucija. Zahtjev za provjeru nabavke ovog vozila Revizija će uputiti Uredu za reviziju Federacije BiH.

⁴ Iako pribavljanje ovog vozila nema direktne veze sa budžetom Predsjedništva, smatramo da ovo treba istaći kao postupak koji nije bio u potpunosti transparentan.

Prema saznanjima Revizije pokazalo se da je Služba za zajedničke poslove FBiH nešto ranije (juni 2003.) raspisala javni tender za nabavku tri putnička motorna vozila od kojih je jedno pomenuto vozilo, što upućuje na mogući zaključak da je vozilo unaprijed bilo planirano za ustupanje ili da nije bilo potrebe u Federaciji BiH za nabavkom istog.

..

Revizija smatra da Predsjedništvo treba planski pristupiti formiranju voznog parka, uvažavajući, kako značaj funkcije Predsjedništva, tako i ukupnu ekonomsku situaciju u Bosni i Hercegovini. Svi troškovi nabavke vozila u 2003. godini, te troškovi vozila koja se koriste i vode u evidencijama iz ranijih godina, troškovi održavanja, goriva i vozača sumarno čine značajne godišnje izdatke Predsjedništva. Također, preporučujemo da se u slučajevima posuđivanja vozila na korištenje između institucija obavlja transparentno i da se po tom osnovu vrše korekcije kapitalnih sredstava u budžetu.

2.4. Rashodi

2.4.1. Plate zaposlenih

Ukupno realizovane neto plate na dan 31.12.2003. godine iznosile su **1.031.786 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja. Ukupan broj zaposlenih na dana 31.12.2003.godine iznosio je **72 zaposlena**

Kabinet bošnjačkog člana Predsjedništva	7 zaposlenih
Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva	10 zaposlenih
Kabinet srpskog člana Predsjedništva	13 zaposlenih
Sekretarijat Predsjedništva	41 zaposlenih
G. Mirko Šarović na zajedničkom trošku Predsjedništva	1 zaposleni
UKUPNO	72 zaposlena

Revizijom obračuna plate nisu utvrđena značajnija odstupanja. Koeficijenti koji se uzimaju prilikom obračuna neto plate odgovaraju koeficijentima iz rješenja o plati, odnosno u skladu su sa koeficijentima koji su navedeni u Odluci o načinu obračuna plata i drugih materijalnih prava zaposlenih u Predsjedništvu. Uočeno je da kod pojedinih zaposlenih nije tačno obračunat minuli rad, da personalni dosjei nisu u potpunosti kompletni, a u pojedinim slučajevima da potvrde o minulom radu nisu mjerodavne i validne.

Preporučujemo da Predsjedništvo ažurira personalnu evidenciju i podatke u vezi minulog rada.

Tokom obavljanja revizije, utvrđeno je da je za bivšeg člana Predsjedništva, g-dina Šarović Mirka nastavljena isplata plate u periodu od datuma kada je podnio ostavku (aprila 2003. godine) do marta 2004. godine. Istražujući osnove ovih isplata, Reviziji je data na uvid «Odluka o platama i naknadama članova Predsjedništva BiH», po kojoj članovi Predsjedništva u slučaju prestanka mandata imaju pravo na naknadu plate za vrijeme dok se ne zaposle ili dok ne steknu pravo na penziju i to godinu dana po prestanku mandata. Zaključkom Predsjedništva broj 01-1097-18/03 od 14.05.2003. godine, definisano je da se plate bivših članova Predsjedništva, g-dina Živka Radišića i g-dina Mirka Šarovića evidentiraju na zajednički trošak Sekretarijata Predsjedništva BiH, te da sekretar za normativne poslove dostavi Predsjedništvu prijedlog normativnog akta kojim će se regulisati statusna prava bivših članova Predsjedništva.

Na osnovu navedene odluke i zaključka Predsjedništva, Sekretarijat je donio Rješenje o plati nakon prestanka mandata za g-dina Šarović Mirka. Sekretarijat je zatim donio «Pravila o pravima članova Predsjedništva BiH nakon prestanka mandata» koja definišu šira prava, ali ne opisuju značenje termina «prestanak mandata».

Revizija smatra da usvojena pravila o pravima članova Predsjedništva (ranija pravila i kasnije verzije) nisu dovoljno precizna i jasna u dijelu definisanja šta se podrazumijeva pod terminom «datum prestanka mandata». Preporučujemo da Predsjedništvo dodatno precizira normativna akta kojima se regulišu statusna prava bivših članova Predsjedništva, uz jasna razdvajanja prava koja se mogu uživati u slučaju ostavke u odnosu na druge načine prestanka mandata.

U Kabinetu bošnjačkog člana Predsjedništva uočene su isplate u decembru 2003. godine sredstava koja se odnose na nadoknadu plate za dva zaposlena (savjetnik i tehnički sekretar) u visini 30% na osnovnu platu, a po osnovu izvršavanja prekovremenog rada za juni, juli, august i novembar (za jednog), odnosno za juni, juli, novembar (za drugog) i to na osnovu Rješenja koja su donesena u decembru 2003. godine. Zahtjevi za isplate stimulacija ispostavljeni su Sekretarijatu od strane kabineta mjesečno, međutim Sekretarijat nije stimulacije odmah isplaćivao, već naknadno, kada su dobivena dodatna sredstva iz budžeta.

Mišljenja smo da isplaćene stimulacije treba odobravati odmah na osnovu dokaza o prekovremenom radu i zahtjeva upućenog iz Kabineta, a ne naknadno za nekoliko obračunskih perioda-mjeseci. Sugerishemo da se internim pravilima preciziraju uslovi za isplatu stimulacija, kao i preciziranje uslova za ostvarivanje prava naknade po osnovu prekovremenog rada, rada tokom neradnih dana i praznika.

2.4.2. Naknade zaposlenih

Naknade troškova smještaja i troškovi zakupa

Ukupno ostvarene naknade troškova smještaja sa 31.12.2003. godine iznosile su **27.183 KM**, a ukupno ostvareni troškovi zakupa u 2003. godini iznosili su **69.696 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja.

Za zaposlene koji primaju ovu vrstu naknade, Kabinet je sastavljao rješenja i odluke, a naknade su isplaćivane putem blagajne Predsjedništva do augusta 2003. godine, a kasnije putem računa.

Naknade su isplaćivane za dva zaposlena u Kabinetu srpskog člana Predsjedništva (savjetnici) koji su primali naknadu za smještaj po 300 KM mjesečno, ali za ove naknade nisu postojali Ugovori o zakupu stanova koji trebaju biti ovjereni od strane Poreske uprave, čime bi se dokazala vjerodostojnost isplata za ove namjene.

Ugovorom broj 04-010-07-511-1/03, zaključenim između Kabineta člana Predsjedništva BiH iz Republike Srpske i privatnog stanodavca, iznajmljen je stambeni objekat u S. Sarajevu od 110 m². U ugovoru nije navedeno za koje se namjene prostor izdaje i na koga se odnosi. Uz ugovor, utvrđeno je da postoji i odluka v.d. generalnog sekretara Predsjedništva o naknadama za troškove smještaja za g-dina Borislava Paravca, člana Predsjedništva. Visina mjesečnog zakupa precizirana ovim ugovorom iznosi 2.500 KM. Ugovor nije ovjeren kod Poreske uprave u Republici Srpskoj, što otvara pitanje izmirenja obaveza plaćanja poreza.

Za period od 18.10 do 17.11.2003. godine i period od 18.11. do 17.12.2003. godine ove naknade u visini 2.500 KM knjižene su ispravno na konto – «Troškovi zakupa», s obzirom na to da ovi izdaci ne predstavljaju naknade zaposlenima jer se plaćaju direktno na račun zakupodavca. Cijena zakupa je od 01.03.2004 godine smanjena na 1.500 KM mjesečno, ali uz dodatnu obavezu da će Predsjedništvo snositi režijske troškove.

Smatramo da se za navedene naknade moraju sastavljati ugovori o zakupu ovjereni kod Poreske uprave radi vjerodostojnosti evidentiranja i plaćanja obaveza.

Revizija preporučuje Sekretarijatu da obustavi isplate po osnovu ugovora koji nisu ovjereni kod nadležnih institucija.

Za izdatke u visini 2.500 KM, Sekretarijat mora utvrditi opravdanost i potrebu za ovako skupim zakupom. Potrebno je utvrditi kriterije do koje visine se mogu zaključivati ugovori o zakupu i koje uslove takvi objekti trebaju da ispunjavaju. Sekretarijatu se preporučuje da razmotri moguće opcije korištenja postojećih stanova ili da razmotri druga trajnija rješenja koja bi mogla biti prihvatljivije rješenje za Budžet BiH.

Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva zaključio je Ugovore o zakupu stanova na Kabinet za pet zaposlenih, ali tako da se ne može dokumentarno potvrditi na koje se zaposlene ti ugovori odnose. Mjesečna zakupnina iznosila je od 450 do 500 KM po jednom zakupu.

Revizija smatra da dokumentacija mora pružati informacije za koje se uposlenike ova vrsta troškova odnosi, odnosno da nedvosmisleno upućuje na to ko koristi navedene stanove plaćene javnim novcem.

Potrebno je da se navedene naknade definišu jedinstvenim pravilima na nivou Predsjedništva. Pored toga, nakon što se jasno definiše koji zaposleni mogu uživati ova prava i nakon donošenja pojedinačnih rješenja, sugerise se Predsjedništvu da se ugovori o zakupu zaključuju sa klauzulom ugovora koja upućuje na obveznika uplate poreza.

Naknade za odvojeni život

Ukupno ostvarene naknade za odvojeni život sa 31.12.2003. godine iznosile su **45.667 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja. U Kabinetu hrvatskog člana Predsjedništva ovu naknadu primalo je pet savjetnika i član Predsjedništva. U Kabinetu srpskog člana Predsjedništva ovu naknadu primala su dva savjetnika i član Predsjedništva. U Sekretarijatu ovu naknadu primao je sekretar za normativna akta. Naknade su iznosile 400 KM po zaposlenom. Navedene naknade isplaćivane su za cijelu godinu, tj. i za vrijeme korištenja godišnjeg odmora. Iako propisi nisu decidni po ovom pitanju, revizija preporučuje da se primjena naknade za odvojeni život ne isplaćuju za vrijeme korištenja godišnjeg odmora. Rješenja o ovim naknadama za Kabinet sastavljaju se u Kabinetima i posebno za Sekretarijat. Za zaposlene u Kabinetu srpskog člana Predsjedništva obračunati su i uplaćeni porezi i doprinosi na ove naknade.

Generalno, Revizija je utvrdila da nedostaju potvrde o prebivalištu zaposlenih i članova uže porodice zaposlenih koji primaju ove naknade, što bi bio glavni način dokazivanja vjerodostojnosti isplata za ove namjene.

Revizija smatra da Sekretarijat mora obezbijediti jedan od dokaza za ove isplate, npr. potvrde o prebivalištu zaposlenih i članova uže porodice, kako bi imao dokaz da su naknade za odvojeni život isplaćene osobama koje na to stvarno imaju pravo.

Naknade za privremene i povremene poslove

Ukupno ostvarene naknade za privremene i povremene poslove sa 31.12.2003. godine iznosile su **146.252 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu Izvještaja. Prema poslovniku o radu Predsjedništva, radna mjesta u Kabinetima popunjavaju se sklapanjem ugovora o radu, ugovora o djelu ili na osnovu potvrđenog dobrovoljnog angažovanja. Svaki član Predsjedništva zapošljava, saglasno potrebama, osoblje u svoj Kabinet u skladu sa pravilima usvojenim od strane Predsjedništva. Prema pravilima o unutrašnjoj organizaciji i zapošljavanju u Kabinetima donesenim u 2001. godini i izmijenjenim u 2002. godini, predviđeno je po 13 zaposlenih u svakom Kabinetu (član Predsjedništva, šef Kabineta, pet savjetnika i šest zaposlenih na administrativno – tehničkim poslovima). Kabineti i Sekretarijat su posebno zaključivali ugovore o radu i ugovore o djelu. Za sve isplaćene naknade po Ugovorima obračunavali su se i uplaćivali porezi (30%+10%) FBiH i (20,50%) RS.

Ugovori o radu i ugovori o djelu:

Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva: po osnovu ugovora o djelu nalazilo se četiri zaposlena (31.12.2003. godine) - savjetnik, prevodilac i dva pratioca. U ugovorima je naveden samo datum otpočinjanja ugovora, ali ne i period na koji ugovori traju. Po osnovu ugovora o radu nalazila su se tri zaposlena: tehnički sekretar, vozač i vozač - kurir. Ugovori o radu su precizniji i traju dok traje mandat člana Predsjedništva.

Kabinet srpskog člana Predsjedništva: po osnovu ugovora o djelu nalazilo se sedam zaposlenih (31.12.2003. godine) - savjetnik, četiri pratioca, vozač – kurir i higijeničar. U ugovorima za pratiocima i vozača naveden je samo datum otpočinjanja ugovora, ali ne i period trajanja ugovora. Po osnovu ugovora o radu zatečena su tri tehnička sekretara, jedan saradnik u Kabinetu i jedan prevodilac. Za troje zaposlenih ugovori o radu zaključeni su na neodređeno vrijeme, za jednog zaposlenog nedostaje ugovor (prema tvrdnjama, nalazi se u Banja Luci), a jedan zaposleni primljen je na određeno vrijeme (zamjena za osobu koja je na bolovanju).

Kabinet bošnjačkog člana Predsjedništva: po osnovu ugovora o djelu nalazilo se dvoje zaposlenih (31.12.2003. godine) – savjetnik (prvi ugovor od 21.11.2002. godine i drugi od 20.05.2003. godine) i šef kabineta (prvi ugovor od 01.11.2002. godine sa trajanjem dok traje mandat člana Predsjedništva. Kasnije je sačinjen novi ugovor 20.05.2003. godine na rok od šest mjeseci). Ugovori za oba zaposlena su kasnije produžena. Po osnovu ugovora o radu, zatečeni su vozač i dva pratioca. Ovi ugovori traju dok traje mandat člana Predsjedništva BiH.

Sekretarijat: po osnovu ugovora o djelu zatečeno je četvoro angažovanih (31.12.2003. godine) – dva stručna saradnika u protokolu Predsjedništva, jedan zaposleni na snimanju sjednica Predsjedništva i jedan zaposleni na održavanju kompjuterskog sistema.

Revizija je uočila da su ugovori o angažovanju osoblja u Kabinetima različiti za iste vrste poslova, sa različitim iznosima naknada za iste vrste poslova. Preporučujemo da se usklade potrebe svake organizacione jedinice i preciziraju naknade, kriteriji, ograničenja i drugi elementi internim pravilima Predsjedništva.

Smatramo da su sadašnja pravila u vezi zapošljavanja u Kabinetima nedovoljno precizna kada je u pitanju zapošljavanje administrativno – tehničkog osoblja (npr. zapošljavanje po jednog vozača, sekretarice, kurira-vozača, tehničkog sekretara, prevodioca i saradnika). Način direktnog angažovanja osoblja za ove namjene nije preciziran, kao ni visina naknade za određene poslove. Kod zaključivanja ugovora, obavezno treba precizirati period na koji se ugovor zaključuje. U našim ranijim izvještajima upozoravali smo da ugovori o djelu imaju privremeni karakter, tj. da glase na određeni rok u kojem će se izvršavati tačno određeni posao.

Sadašnje potrebe za dodatnim angažovanjem osoblja po osnovu privremenih i povremenih poslova nisu ujednačene. Kabinet srpskog člana Predsjedništva ima najveći broj zaposlenih u Kabinetu (12 zaposlenih po ugovoru o radu od 13 predviđenih pravilima o zapošljavanju i 7 angažovanih na privremenim i povremenim poslovima). Reviziji je dato obrazloženje da se radi o opsluživanju više lokacija ovog Kabineta (Lukavica, Banja Luka, Sarajevo). Revizija smatra da je neophodno pristupiti međusobnom usaglašavanju potreba i uvažavanju razlika različitih kategorija troškova kako bi se kreirala realna osnova za kvalitetnije planiranje budžeta i praćenje njegovog izvršenja.

2.4.3. Putni troškovi

Ukupno ostvareni putni troškovi u 2003. godini iznosili su **386.185 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja. Revizijom putnih troškova, metodom značajnijih uzoraka, utvrđeno je da su putni nalozi za službena putovanja tačno obračunati, te da je prateća dokumentacija cjelovita, originalna i ovjerena, uz određena odstupanja od pravila koja je revizija utvrdila u sljedećim primjerima :

- Knjiga ukupne evidencije putnih naloga nije postojala u 2003. godini (knjiga je uvedena u 2004.);
- Isplaćene akontacije nisu zaduživane na lični konto zaposlenog, već je blagajnik vodio internu evidenciju isplaćenih akontacija koje su pravdane kroz blagajnu, tek kada su nastali troškovi;
- Akontacije se nisu pravdale u predviđenom roku, a zapaženi su i slučajevi podizanja novih akontacija, a da prethodne nisu pravdane;
- Troškovi reprezentacije, ugostiteljskih usluga i kupovine poklona koji su nastajali na službenom putu, knjiženi su na konto «Ostali putni troškovi», umjesto da su prikazani na stvarno pripadajućim troškovima. Ovo prouzrokuje pogrešnu sliku izvršenja budžeta.

Određene nepravilnosti uočene kod putnih troškova dajemo i u pregledu po Kabinetima :

Putni troškovi - Kabinet bošnjačkog člana Predsjedništva

Prilikom odlaska na službeni put u Kuala Lumpur (13.10.2003. godine) nabavljene su avio karte u iznosu od 20.276 KM (4 x 5.069 KM) od firme «S Tours» Sarajevo. U ovom slučaju postoji interna narudžbenica za troškove akontacije u iznosu 18.000 KM i Zaključak Predsjedništva BiH za nastup predstavnika BiH na 10. Samitu zemalja članica i posmatrača organizacije islamske konferencije u Maleziji. Revizija je dobila na uvid fakturu ove firme kojom se navodi cijena od 2.592 EUR po osobi. Druga ponuda je dobijena od firme «Relax Tours» Sarajevo. Pored ponuđene cijene, dopisana je ručno cijena u iznosu od 3.919 EUR. Revizija je utvrdila da u ovom slučaju nije poštovana procedura stvaranja obaveza koja obavezuje na prikupljanje tri ponude, a iz prateće dokumentacije se ne može utvrditi da li je izabran najpovoljniji dobavljač.

Prilikom odlaska i povratka sa službenog puta savjetnika u Kabinetu (seminar «OSCE»-a) angažovano je vozilo i vozač Ministarstva inostranih poslova BiH kome su, prema odobrenju šefa Kabineta, isplaćeni troškovi spavanja u iznosu 756 KM i dnevnice u iznosu 600 KM. Revizija smatra da osoba koja ne ostvaruje prava iz radnog odnosa u Predsjedništvu ili sa kojom nije zaključen odgovarajući ugovor o radnom angažovanju u Predsjedništvu, ne može naplatiti ove troškove.

Putni troškovi - Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva

Predsjedništvo BiH je Zaključkom broj 01-1710-18/03 od 10.09.2003. godine odredilo šest predstavnika koji će predstavljati BiH na 58. zasjedanju Skupštine Ujedinjenih naroda u Njujorku. U Zaključku nije navedeno da će članovi delegacije posjetiti i druga mjesta u SAD. Preko firme «ARTUS» doo. VOX Tours, Međugorje obezbjeđene su avionske karte za putovanje hrvatskog člana Predsjedništva BiH u SAD i unutar SAD u periodu od 11.09. do 01.10.2003. godine.

Za ovo putovanje, firma ARTUS je 09.09.2003. godine ispostavila avansni predračun broj 34/03 na iznos od 18.130 KM, a u cijenu je bio uključen smještaj u hotelima, doručak i boravišne takse. U predračunu nije navedena specifikacija karata za letove unutar SAD, kao ni cijene smještaja u hotelima. Dopisom od 09.09.2003. godine, šef Kabineta obavještava Sekretarijat da je kao najpovoljnija firma za ovo putovanje izabrana firma «ARTUS» doo VOX Tours Međugorje. U prilogu dopisa nisu priložene ponude ostalih agencija.

Dana 12.11.2003. godine agencija "ARTUS" ispostavila je račun br. 45/03 od 12.11.2003. godine na iznos od 21.270 KM. Revizija nije dobila na uvid razloge zbog kojih je nastala razlika u iznosu od 3.140 KM u odnosu na predračun, niti razloge zbog kojih su prekršena pravila o obaveznom prikupljanju najmanje tri ponude ili pravila o neposrednoj pogodbi.

Putni troškovi - Kabinet srpskog člana Predsjedništva

Za vrijeme korištenja godišnjeg odmora, uz člana Predsjedništva BiH g-dina Paravca, službeno su boravili vozač i pratilac. Iz budžeta su im plaćeni troškovi smještaja i troškovi dnevnica u ukupnom iznosu od 1.692 KM.

Ne ulazeći u analizu u kojim slučajevima član Predsjedništva ima pravo na zaštitu, Revizija ističe da se zaštita ličnosti i dalje obavlja na osnovu entitetskih propisa. Revizija nije dobila na uvid propis koji ova prava definiše za zvaničnike institucija BiH, kao ni interna pravila Predsjedništva koja regulišu ovu oblast.

Preporučujemo da Predsjedništvo preduzme mjere u cilju otklanjanja ovih nedostataka, uključujući pokretanje adekvatnog regulisanja prava na zaštitu članova Predsjedništva, s obzirom da nije primjereno da ovakva pravila nedostaju na nivou institucija BiH već duži niz godina.

2.4.4. Nabavka materijala

Ukupno ostvarene nabavke materijala 2003. godini iznosile su **45.860 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja.

Rješenjem šefa Kabineta člana Predsjedništva iz Republike Srpske (broj 04-010-07-838-2/03 od 11.07.2003. godine) odobrena je nabavka svečanih odijela u visini od 4.000 KM za potrebe tadašnjeg predsjedavajućeg Predsjedništva, gospodina Paravca i članova delegacije radi prisustvovanja Samitu predsjednika centralnoeuropskih zemalja i Samitu u Ohridu. Računom br. 01/03 ispostavljenog od strane STR BUTIK "RENOME" iz Doboja, fakturisano je Predsjedništvu jedno svečano odijelo u iznosu od 2.121 KM.

Revizija naglašava da ovakve potrebe nisu regulisane jedinstvenim pravilima, te da se nije uvjerila da su ovako visoki troškovi odjeće za svečane namjene opravdani. Potrebno je da Predsjedništvo i ovu vrstu izdataka reguliše pravilima koja će preciznije definisati potrebe nabavki svečane odjeće za članove Predsjedništva i članove zvanične delegacije.

2.4.5. Izdaci za usluge prijevoza i goriva

Ukupno ostvareni izdaci za usluge prijevoza i goriva u 2003. godini iznosili su **185.695 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja.

Kontrolom računa broj 149/03-112 kojeg je 30.06.2003. godine firma NIRS "PETROL" S.Sarajevo ispostavila na Kabinet srpskog člana Predsjedništva sa iznosom od 712,50 KM, ustanovili smo da je u sklopu tog računa, dana 20.06.2003 godine vozilo registarskih oznaka 994-A-034 nasulo 45 litara goriva dizel i istog dana, isto to vozilo (994-A-034) nasulo 40 litara goriva benzin MB 98.

Uočili smo da je u više slučajeva, na osnovu izdatog odobrenja iz Kabineta srpskog člana Predsjedništva, točeno gorivo u vozila koja uopšte nisu na spisku vozila Predsjedništva. Ima primjera gdje je zabilježeno točenje goriva u vozila u količini koja fizički ne može da stane u rezervoar. Posljedice navedenih slučajeva dovele su do toga da je Kabinet srpskog člana Predsjedništva samo u decembru 2003. godine potrošio 4.173 litara goriva.

Navedeni slučajevi ponovo potvrđuju nalaze revizije o značajnim slabostima sistema internih kontrola navedenih u poglavlju 2.1. ovog Izvještaja. Revizija nije dobila dokaze da su u ovakvim slučajevima zadužene službene osobe Predsjedništva poduzimale kontrolne postupke, sačinjavale službene zabilješke ili poduzimale mjere usmjerene ka suzbijanju opisane prakse. Prezentirani primjeri iz testiranih uzoraka potvrđuju praksu narušavanja utvrđene discipline, jer su prethodno isporučiocima goriva dostavljeni spiskovi vozila koja mogu preuzimati gorivo uz potpis ovlaštenih lica.

2.4.6. Izdaci za tekuće održavanje

Ukupno ostvareni izdaci za usluge prijevoza i goriva u 2003. godini iznosili su **222.984 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja.

Firma ASA PVA Sarajevo ispostavila je 30.09.2003 godine tri računa ukupne vrijednosti **32.882 KM**, koji se odnose na opravku vozila registarskog broja 378-E-969 (Audi A8) koje koristi Kabinet bošnjačkog člana Predsjedništva. Iako smo dobili na uvid internu narudžbenicu potpisanu od strane šefa Kabineta, zaposleni u Sekretarijatu i Odjelu za logistiku Sekretarijata nisu potvrdili da su upoznati sa nastankom ove obaveze prije odobravanja plaćanja.

Tokom revizije utvrđeno je da za navedenu opravku nisu prikupljene tri ponude, te nije traženo stručno mišljenje o ekonomskoj isplativosti ovako značajnog ulaganja u vozilo koje je proizvedeno 1998. godine. Navedeno ulaganje knjigovodstveno nije trebalo tretirati kao trošak za tekuće održavanje, već kao investiciono ulaganje koje povećava vrijednost stalnog sredstva iz razloga što se radi o značajnom iznosu i što se ovim ulaganjem produžio vijek trajanja stalnog sredstva. Za navedeni iznos trebalo je uvećati nabavnu vrijednost vozila. Posmatrano sa aspekta investicionog ulaganja, bilo je potrebno obezbijediti saglasnosti Vijeća ministara i Ministarstva za trezor, jer se radi o izdacima koji uvećavaju vrijednost stalnog sredstva.

U Kabinetima srpskog i hrvatskog člana Predsjedništva uočene su nabavke autoguma za vozila bez poštivanja propisanih procedura i objedinjavanja ukupnih potreba. U ovom slučaju nabavke nisu izvršavane preko Odjela za logistiku Sekretarijata, već direktno iz Kabineta. Uočene su sljedeće nabavke :

- Račun br. 22/03 od 07.11.03 ispostavljen od firme IKIĆ CO d.o.o. S. Sarajevo (KUF 1614/03) odnosi se na nabavku autoguma u iznosu od 3.300 KM za Kabinet srpskog člana Predsjedništva. Za ovu nabavku nisu obezbjeđene tri ponude;
- Račun br. 11/03 od 11.10.03. ispostavljen od firme MARGETIĆ d.o.o. Brčko (KUF 1577/03) odnosi se na nabavku autoguma u iznosu od 2.450 KM za Kabinet srpskog člana Predsjedništva. Za ovu nabavku nisu obezbjeđene tri ponude.
- Račun br. 0101770 od 14.11.03 ispostavljen od firme JELIĆ AUTO doo Mostar (KUF 1664/02) odnosi se na nabavku autoguma u iznosu od 4.605 KM za Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva. Za ovu nabavku nisu obezbjeđene tri ponude;

- Račun br. 0101945 od 11.12.03 ispostavljen od firme JELIĆ AUTO doo Mostar (KUF 1865/02) odnosi se na nabavku autoguma u iznosu od 4.015 KM za Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva. Za ovu nabavku nisu obezbjeđene tri ponude;
- Račun br. 00952 od 04.11.03 ispostavljen od firme RMP GLOB TRADE d.o.o. Ljubuški (KUF 1611/03) odnosi se na nabavku autoguma u iznosu od 2.095 KM za Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva. Za ovu nabavku nisu obezbjeđene tri ponude.

U svim navedenim slučajevima nisu poštovane procedure nabavki i objedinjavanja ukupnih potreba Predsjedništva za ove namjene. Nabavke su izvršavane bez učešća Odjela za logistiku Sekretarijata koji je formiran s ciljem da izvršava poslove nabavke. Također, nabavke su preduzete bez prethodnog uvida u stanje raspoloživih sredstava za ove namjene.

2.4.7. Izdaci za osiguranje i bankarske usluge

Ukupno ostvareni izdaci za osiguranje i bankarske usluge u 2003. godini iznosili su **3.862 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja. Po računu broj 3500684 (KUF 1227/02) ispostavljenog od strane osiguravajuće kuće Kroacia – Hercegovina Auto d.o.o. Mostar, izvršeno je osiguranje vozila reg. oznaka 517-M-760 koje pripada Kabinetu hrvatskog člana Predsjedništva. U ovom slučaju nije poštovana Odluka Sekretarijata Predsjedništva BiH broj 05-3-1240/03 od 03.06.2003 godine, kojom je za troškove osiguranja za Predsjedništvo u cjelini izabrana osiguravajuća kuća Triglav BH Osiguranje D.D. Sarajevo. Napominjemo da je firma Kroacija – Hercegovina Auto d.o.o. Mostar učestvovala na tenderu, ali nije izabrana.

Opisani slobodan izbor dobavljača za troškove osiguranja predstavlja narušavanje utvrđene discipline, posebno imajući u vidu ranije provedenu proceduru kojom je izabran najpovoljniji ponuđač.

2.4.8. Usluge reprezentacije

Ukupno ostvarene usluge reprezentacije u 2003. godini iznosile su **211.958 KM**. Pregled troškova po organizacionim jedinicama dat je u prilogu izvještaja. U okvirima testiranih uzoraka, **Revizija želi ilustrovati propuste i manjkavosti sistema internih kontrola u sljedećim primjerima:**

- Od firme Zlatarsko – juvelirska radnja Sarajeva, naručeni su pokloni u ukupnoj vrijednosti od 15.066 KM za potrebe Kabineta bošnjačkog člana Predsjedništva. Pokloni su bili namijenjeni šefovima delegacija zemalja članica Organizacije islamske konferencije koja se održavala u Kaula Lumpuru (Malezija) u periodu od 12-18.10.2003 godine, a iste je trebao predati gospodin Sulejman Tihić, član Predsjedništva. U priloženoj dokumentaciji koju je pregledala Revizija, utvrđeno je da nije bilo odgovarajućeg Zaključka ili Odluke Predsjedništva BiH o nabavci poklona za ove svrhe, kako bi obaveza bila ispravno odobrena za plaćanje;

- Unutar grupe računa reprezentacije koji nisu imali objašnjenja u vezi povoda, broja gostiju i drugih bližih odredbi za korištenje reprezentacije, ističe se račun ispostavljen od Sportsko-rekreacionog centra "ČAJUŠA" d.o.o. Kupres koji je ispostavljen od 23.07.2003. godine (račun broj 79/03 na iznos od 2.417 KM odnosi se na Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva). Specifikacija troškova u računu ne odgovara ukupnom fakturisanom iznosu. Smatramo da je račun trebao biti reklamiran, te da ovako neispravan račun nije trebalo plaćati;
- Prema računu broj 009/03 (odnosi se na srpski Kabinet) koji je ispostavljen 06.03.2003. godine od "Gold Ekstra" Banja Luka na iznos od 2.215 KM, kupljeni su pokloni (naliv pera) za namjene i u svrhu koje Revizija nije mogla utvrditi.

Ured za reviziju smatra da troškove reprezentacije i poklona u Predsjedništvu treba regulisati pravilima kojima bi se definisali jedinstveni kriteriji i prava raspolaganja sredstvima za ove namjene, uključujući regulisanje vrijednosti iznosa do kojeg se mogu davati i primati pokloni. Također, potrebno je povećati efikasnost sistema internih kontrola kako bi sva dokumentacija bila likvidna za plaćanje.

2.5. Popis – inventarisanje

Odlukom Predsjedništva BiH broj 05-1860/03 od 06.10.2003 godine imenovana je Komisija za popis. Komisija za popis izradila je Plan rada Sekretarijata za popis osnovnih sredstava u kojem nije obuhvaćen plan popisa novčanih sredstava u glavnoj blagajni, kao ni plan popisa obaveza i potraživanja.

Popisna komisija (koja je po Odluci broj 05-1860/03 bila jedina komisija za popis) podnijela je v.d. Generalnom sekretaru Predsjedništva «Izveštaj o obavljenom popisu za 2003 godinu». Revizija konstatuje sljedeće nepravilnosti koje se odnose na popis 31.12.2003. godine:

- Obaveze Predsjedništva sa danom 31.12.2003. godine nisu popisane, a razlog nije naveden u izvještaju o popisu. Popis je naknadno izvršen 31.05.2004. godine;
- U svom izvještaju komisija je potvrdila da po popisnoj listi umjetnina nedostaju slike pod rednim brojevima 40. i 6. i iste su predložene za otpis. Komisija nije u zapisniku navela da li je utvrđivala uzroke zbog kojih te slike nisu pronađene;
- Komisija je utvrdila veći broj uredskog namještaja kojem nedostaje dokumentacija o njegovom porijeklu. Izvršen je popis tih stvari na posebnim listama. Pošto se već duži niz godina ne može utvrditi vlasništvo pronađenih sredstava, predlažemo da se ista evidentiraju kao višak i uknjiže u poslovnim knjigama Predsjedništva BiH. Na ovaj način uspostaviti će se evidencija nad kompletnom imovinom i spriječiti njeno otuđivanje;
- Revizijom smo konstatovali da većina sredstva nema inventurne brojeve, te da su brojevi (pločice) naručeni nakon popisa. Zabilježili smo da se na jednom inventarnom broju u Knjizi stalnih sredstava vodi više stalnih sredstava.

Preporučujemo da Predsjedništvo preduzme mjere na otklanjanju ostalih nedostataka.

2.6. Donacije kompjuterske opreme

Zapisnikom Komisije za prijem stalnih sredstava od 08.05.2003. godine, potvrđuje se prijem dva kompjutera sa štampačima koji su donirani od firme "KJKP GRADSKI SAOBRAĆAJ" Sarajevo u vrijednosti od 4.000 KM.

Ova donacija nije knjižena u poslovnim knjigama Predsjedništva čime su podcijenjene vrijednosti stalnih sredstava - kompjuterske opreme i izvora sredstava. Preporučujemo da Predsjedništvo evidentira navedenu opremu u poslovne knjige za 2004. godinu.

Prema Odluci Predsjedništva BiH broj 01-148-9/03 od 09. 07. 2003. godine izvršena je interna raspodjela 39 kompjutera oznake "2350 MTT DELL DIMENSION" sa monitorima oznake "CRT" i "LCD". Ta oprema bila je nabavljena za potrebe Pododbora za medije Organizacijskog odbora u povodu dolaska Pape Ivana Pavla II u BiH. Navedenom Odlukom Predsjedništvo BiH je raspodijelilo/doniralo devet kompjutera sa monitorima Sekretarijatu. Donacija od devet kompjutera nije knjižena u poslovnim knjigama Predsjedništva.

Ova donacija nije knjižena u poslovnim knjigama Predsjedništva čime su podcijenjena stalna sredstava – kompjuterska opreme i izvori sredstava. Preporučujemo da Predsjedništvo izvrši procjenu navedene opreme i evidentira vrijednosti u poslovne knjige za 2004. godinu.

2.7. Blagajna

Putem blagajne isplaćivani su troškovi po putnim nalogima, akontacije za plaćanje sitnih računa, računi za mobilne telefone, gorivo za vozila, registracija vozila, troškovi reprezentacije i kupovine poklona (Kabineti). Akontacije iz blagajne isplaćivane su zaposlenima, ali nije zadužen lični konto zaposlenog, već je blagajnik vodio internu evidenciju o isplati i povratu akontacija. Nakon nastajanja troškova, vršeno je pravdanje akontacije putem blagajne. Tako se dešavalo da se akontacije isplate u januaru, a troškovi nastanu u septembru, oktobru, novembru i tek se tada evidentiraju.

Troškovi mobilnih telefona

Kabinet srpskog člana Predsjedništva donio je rješenja za 14 osoba kojima stiču pravo na naknadu za korištenje mobilnih telefona do 100 KM mjesečno. Računi koji su prelazili ovaj iznos pravdali su se na način da šef kabineta u pravilu donosi naknadno odluke o naknadi za korištenje mobilnog telefona u službene svrhe.⁵ Dakle, putem blagajne su isplaćivani troškovi mobilnih telefona, a na osnovu odluka o isplati naknade koje su se donosile nakon što nastanu troškovi za korištenje mobilnih telefona.

⁵ Revizija je uočila sljedeće nedostatke: Odluka donesena 13.11.2003. da se plate troškovi mobilnih telefona za savjetnika (računi za period od 15.06. – 14.07.03. i 15.07. – 14.08.03. na iznos od 508 KM – blagajna Br. 107 od 18.11.2003); Odluka o isplati naknada za troškove mob. telefona za savjetnika i vozača donesena 10.11.2003. (računi za period od 15.05. – 14.06.03. i 15.09. – 14.10.03. iznosi 179 KM i 221 KM blag. Br. 107. od 18.11.2003); Odluka o isplati naknade za troškove mob. telefona za dva pratioca donesena 12.01.2004. za period od 15.11. – 14.12.2003. iznos 333 KM i 306 KM, blag. Br. 126. od 31.12.2003. Svi navedeni slučajevi pojedinačno prelaze iznos ograničenja od 100 KM, a Odlukama Kabineta naknadno su se, bez posebnih obrazloženja, odobrili pojedinačni troškovi znatno veći od ograničenja.

Ovakvo pokriće troškova korištenja mobilnih telefona nije uobičajeno, posebno uzevši u obzir da su za zaposlene u ovom Kabinetu već ranije donesena rješenja o ograničenjima mjesečnih troškova. Navedeni slučajevi predstavljaju kršenje utvrđene discipline i potvrđuju potrebu da se donesu jedinstvena pravila za ove naknade čime bi se obezbijedili jednaki kriteriji za zaposlene u Kabinetima.

Troškovi goriva

Putem blagajne za Kabinet hrvatskog člana Predsjedništva isplaćivane su akontacije za gorivo koje se točilo na raznim pumpama, a pravdane su računima kroz blagajnu uz ponovno zaduživanje akontacijama. Ovim se nisu poštovala pravilima o upotrebi službenih vozila u Predsjedništvu BiH (član 22.) i «Obavijest generalnog sekretara o načinu korištenja goriva samo uz odobrenje i na pumpama sa kojima je sklopljen ugovor o isporuci» (Ovo pravilo je stupilo na snagu 01.11.2003. godine). Revizija se uvjerila da su se pojedine akontacije za gorivo podizale u januaru 2003. godine, a pravdanja istih izvršilo računima iz novembra 2003. godine, što nije u skladu sa pravilima o blagovremenom pravdanju akontacija. Isplaćivani su troškovi goriva na način da vozači prezentuju blagajni račune za gorivo da bi podizali gotovinu. Računi najvećim dijelom potiču od dobavljača - pumpe «Lamina» Mostar, sa kojim je Kabinet sklopio Ugovor o isporuci nafte (zaključen 09.12.2003. godine) precizirajući da će ova pumpa ispostavljati fakture za isporučeno gorivo. Suprotno internim pravilima i odredbama ugovora sa dobavljačem, tokom 2003. godine nastavljena je praksa isplata iz blagajne po pojedinačnim računima koje su prezentirali vozači za ove namjene.

Pored izbora dva dobavljača za isporuku goriva na teritoriji BiH (Energopetrol – Sarajevo i Nirs Petrol – Banja Luka), Kabinet je zaključio ugovor sa benzinskom pumpom «Lamina» Mostar. Ovo predstavlja kršenje Procedura izbora dobavljača za isporuku goriva za potrebe Predsjedništva.

PROGRAMI POSEBNE NAMJENE**3. PROGRAMI POSEBNE NAMJENE (oficiri za vezu u Hagu)**

Programi posebne namjene planirani u okviru Predsjedništva sa namjenom da se finansiraju tri ureda oficira za vezu pri Međunarodnim sudom pravde u Den Hagu. Budžet za sva tri ureda planiran je u jednom iznosu (1.563.340 KM), a internim sredstva su jednako podijeljena na način da je svakom uredu pripala po jedna trećina (521.113 KM). Oficiri za vezu samostalno raspolažu sredstvima iz budžeta i oni su naredbodavci za korištenje sredstava. Operativni posao u vezi prijenosa sredstava i evidentiranja vrši se u Sekretarijatu Predsjedništva preko Ministarstva za trezor. Svaki ured ima svoj poseban račun u Hagu sa kojeg se vrše plaćanja.

3.1. Ured bošnjačkog oficira za vezu u Hagu**Izvršenje Budžeta za 2003. godinu : ⁶**

4 zaposlena	1	2	3	4
	Odobreno po Budžetu 2003.	Prijenos iz Ureda srpskog oficira za vezu u Hagu	Ukupno realizovani troškovi za 2003.	Izvršenje budžeta (1 + 2 - 3)
Ukupna sredstva	521.113 KM	125.000 KM	645.646 KM	467 KM

Raspoloživa sredstva ureda prema izvodu poslovne banke na dan 31.12.2003, godine iznose: - 1.500,92 EUR (- 2.935 KM)

Uredu su, prema internom dogovoru u Predsjedništvu, prenesena sredstva od Ureda srpskog oficira za vezu u Hagu u iznosu od 125.000 KM radi pokrića tekućih obaveza iznad planiranog okvira. Reviziji je dato objašnjeno da je dogovor postignut u namjeri da se uspostavi ravnoteža, odnosno izbalansirala potrošnja po organizacionim jedinicama u Predsjedništvu.

Ovakav prijenos sredstava između ureda oficira za vezu u Hagu još jednom dokazuje našu tvrdnju o slabostima u planiranju budžeta, s obzirom da je i ranije ovaj Ured imao povećanu potrošnju. Preporučujemo Predsjedništvu da se u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora, budžet ureda planira analitički, prema stvarnim pojedinačnim potrebama, umjesto dosadašnje prakse kojom se budžet za ove stavke izražavao samo u jednom, ukupnom iznosu.

⁶ Završni račun Ureda nije bio urađen do okončanja planiranog termina revizije, tako da podaci nisu u potpunosti pouzdani. Dokumentacija koja je dostavljena u Sarajevo nije originalna, pa revizija nije bila u mogućnosti potvrditi valjanost priložene dokumentacije

Popis sredstava na dan 31.12. 2003.

Kontrolom dokumentacije koja se odnosi na popis sredstava Ureda bošnjačkog Oficira za vezu, utvrđeno je sljedeće:

- Odluka o formiranju komisije za popis nije donesena;
- Uputstvo o popisu sredstava nije urađeno;
- Nije izvršen popis novčanih sredstava u blagajni i na žiro-računu;
- Nije izvršen popis obaveza na dan 31/12/03;
- Nije izvršen obračun amortizacije za 2003. godinu;
- Nije donesena odluka o usvajanju izvještaja o popisu;

Troškovi zakupa

Troškovi zakupa prostora (**213.971 KM** za 2003. godinu) predstavljaju vrlo značajne troškove u poslovanju ovog Ureda. Revizija je u ranijem Izvještaju za 2002. godinu konstatovala visoke rashode zakupa poslovnog prostora ureda u Hagu, te izrazila mišljenje da se radi o nesrazmjeru troškova radnog prostora u odnosu na tri zaposlena. Ured bošnjačkog oficira za vezu nije uvažio mišljenje i preporuke Revizije, te tokom 2003. godine nisu zabilježene promjene u zakupu prostora u odnosu na 2002. godinu.

Putni troškovi

U svim kontrolisanim slučajevima utvrđeno je da po završetku službenog puta lice koje je bilo na putu ne podnosi izvještaj o vremenu provedenom na putu (vrijeme polaska na put, vrijeme povratka sa puta, vrijeme izlaska iz zemlje i ulaska u zemlju i dr.) Obračun dnevnica je pogrešno vršen prema danima koji su upisani u Nalogu za službeni put umjesto prema stvarno ostvarenom vremenu trajanja službenog putovanja. Ovakav obračun dnevnica u suprotnosti je sa Uputstvom o načinu obračuna dnevnica za službeno putovanje. Revizijom smo konstatovali da se zaposleni u uredu ne pridržavaju visine propisanih dnevnica za službeno putovanje u Bosnu i Hercegovinu. Umjesto propisanih dnevnica koje trenutno iznose 45 KM, zaposleni u uredu obračunavali su 100 KM.

Isplata regresa

Odlukom oficira za vezu broj AMB/HAGUE/ 2003-222 od 15.05.2003 godine odobrena je isplata regresa za godišnji odmor za 2002 godinu. Ova isplata, iako se odnosi na 2002 godinu, knjižena je na troškove u 2003. godini i time nedozvoljeno teretila budžet 2003. godine. Odlukom oficira za vezu od 15.07.2003 godine odobrena je i isplata regresa za godišnji odmor za 2003. godinu i ista je knjižena u 2003 godini, što čini isplatu dva regresa u jednoj godini. Regres za 2002. i 2003. godinu obračunat je primjenom procenta od 70% na ukupna primanja (osnovna plata sa posebnim primanjima), a regres je trebalo obračunati samo na osnovnu platu (prema Pravilniku o platama i drugim primanjima i naknadama osoblja za vezu sa «ICFY» u Hagu, koji je donijelo Predsjedništvo BiH na svojoj 139. sjednici od 05.06.2002. godine, u članu 3. stav 4. stoji: "Ovako utvrđena plata (misli se na osnovnu platu bez dodatka) predstavlja osnovicu za obračun doprinosa i poreza na platu, kao i drugih taksi, te ostvarivanju naknada po osnovu obavljanja posla", a u članu 7. definisane su naknade u smislu ove Odluke, te je tako pod rednim brojem 8 navedeno: "Naknade troškova za godišnji odmor - regres"). Ured je u 2003. godini izvršio isplate na ime regresa za godišnji odmor za 2002. i 2003. godinu u iznosu od **20.628 KM**, a trebala je isplatiti **7.412 KM**.

Preporučujemo da članovi Predsjedništva u saradnji sa oficirima za vezu u Hagu preduzmu mjere u cilju otklanjanja ovih nedostataka kako se isti ne bi ponavljali u narednom periodu.

3.2. Ured srpskog oficira za vezu u Hagu

Izvršenje Budžeta za 2003. godinu : ⁷

3 zaposlena	1	2	3	4
	Odobreno po Budžetu 2003.	Prijenos za Ured bošnjačkog oficira za vezu u Hagu	Ukupno realizovani troškovi za 2003.	Izvršenje budžeta (1 + 2 - 3)
Ukupna sredstva	521.113 KM	- 125.000 KM	376.228 KM	19.885 KM

Raspoloživa sredstva ureda prema izvodu poslovne banke na dan 31.12.2003, godine iznose 25.561,49 EUR (49.994 KM)

Budžet Ureda je umanjen za 125 000 KM zbog prebacivanja sredstava Uredu bošnjačkog oficira za vezu. Reviziji nisu data objašnjenja na pitanja da li je budžet bio loše planiran ili Ured srpskog oficira ne ispunjava svoje obaveze prema planiranom obimu.

Također, Ured je koristio sredstva za kapitalne izdatke (nabavke kompjuterske opreme), iako su se po Zakonu o izvršenju budžeta za 2003. godinu ova sredstva mogla koristiti samo uz posebno odobrenje Ministarstva finansija i trezora.

Višak novčanih sredstava koja su Uredu ostala na početku 2003. godine nakon umanjenja obaveza iz 2002. godine u iznosu od 55.227 KM nisu vraćena u budžet u skladu sa instrukcijama Ministarstva za trezor. Stanje novčanih sredstava ureda na računu kod banke u Hagu sa 31.12.2003. godine iznosilo je 25.561,49 EUR (49.994 KM). Prema pravilima budžetskog poslovanja ova sredstva nakon izmirivanja obaveza iskazanih 31.12.2003 godine trebalo je vratiti na račun budžeta.

Višak neutrošenih sredstava na računu Ureda kod poslovne banke u iznosu od 49.994 KM treba nakon izmirenja evidentiranih obaveza iz 2003. godine vratiti na račun budžeta prema pravilima budžetskog poslovanja.

Preporučujemo Predsjedništvu da se u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora, budžet Oficira za vezu planira analitički, prema stvarnim pojedinačnim potrebama, umjesto dosadašnje prakse kojom se budžet za ove stavke izražavao samo u jednom, ukupnom iznosu.

⁷ Završni račun Ureda nije bio urađen do okončanja planiranog termina revizije, tako da podaci nisu u potpunosti pouzdani. Dokumentacija koja je dostavljena u Sarajevo nije originalna, pa revizija nije bila u mogućnosti potvrditi valjanost priložene dokumentacije

Popis sredstava

Popis Ureda nije pravilno urađen. Nije postojala Odluka o popisu i Zapisnik o izvršenom popisu. U popisnim listama, unijeta su sredstva po nazivu i količina, bez inventurnih brojeva i usaglašavanja sa knjigovodstvenom evidencijom.

Kapitalni izdaci

U budžetu Predsjedništva za 2003. godinu, uključujući i urede oficira za vezu, nisu bila planirana sredstva za kapitalne izdatke. Ured srpskog oficira za vezu je imao nabavke osnovnih sredstava u 2003. u iznosu 37.848 KM (kompjuterska oprema). Nabavke osnovnih sredstava realizovane su iz programa posebnih namjena koje nisu planirane analitički, prema namjenama, već zbirno, u jednom iznosu. Realizacija ovih programa nije izvršena uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija i trezora, kako je definisano članom 16. Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH. Slijedeći princip kojim se finansiranje kapitalnih izdataka budžetskih korisnika moglo realizovati samo iz budžetskih rezervi i to na osnovu posebnih odluka Vijeća ministara BiH, mišljenja smo da Ured nije mogao izvršavati nabavke kapitalnih izdataka.

I u ovom slučaju preporučujemo da Predsjedništvo sredstva ureda u Hagu planira analitički prema namjenama i vrstama izdataka, a ne zbirno u jednom iznosu, kako je bilo do sada.

Vozilo marke «BMW» XT, tip 3,0 koje je nabavljeno 2002. godine u Hagu, uvezeno je i ocarinjeno u 2003. godini za potrebe obavljanja poslova Ureda u Banja Luci (Odluka šefa Kabineta srpskog člana Predsjedništva br. 04-010-07-1175-2/03 od 20.11.2003.). Revizija nije dobila podatke ko zadužuje i koristi ovo vozilo, a i za ostala vozila nema pisanih ovlaštenja za korištenje.

Revizija je u svom nalazu za 2002. godinu isticala da se nije mogla uvjeriti u opravdanu kupovinu vozila. S toga, i dalje smatramo upitnim nabavku vozila iz budžeta Ureda oficira za vezu pri «ICFY» u Hagu radi slanja na korištenje tog vozila u Bosnu i Hercegovinu, te da pri tome nedostaju podaci o krajnjim korisnicima ovog vozila. Ponovo preporučujemo da se izdaci za ove svrhe racionaliziraju i svedu na osnovni funkcionalni nivo.

Regres za godišnji odmor

Ukupno ostvarene naknade za regres sa datumom 31.12.2003. godine iznosile su **6.642 KM**. Testiranjem je utvrđeno da naknada za regres za dva zaposlena koji rade u uredu u Hagu nije obračunata u skladu sa članom 3. Pravilnika o platama i drugim primanjima i naknadama osoblja ureda oficira za vezu u Hagu (Pravilnik br. 01-1687-27/02 od 05.06.2002. godine). Jedan obračun je iznosio **2.524 KM**, a trebao je biti **1.062 KM**, dok je drugi iznosio **1.674 KM**, umjesto **839 KM**.

Preporučujemo da članovi Predsjedništva u saradnji sa oficirima za vezu u Hagu preduzmu mjere u cilju otklanjanja nedostataka u vezi planiranja budžeta, popisa sredstava i obračuna regresa, kako se isti ne bi ponavljali u narednom periodu.

3.3. Ured hrvatskog oficira za vezu u Hagu

Izvršenje Budžeta za 2003. godinu : ⁸

4 zaposlena	1	2	3	4
	Odobreno po Budžetu 2003.	Prijenos između ostalih Ureda oficira za vezu u Hagu	Ukupno realizovani troškovi za 2003.	Izvršenje budžeta (1 + 2 - 3)
Ukupna sredstva	521.113 KM	0	521.106 KM	7 KM

Raspoloživa sredstva ureda prema izvodu poslovne banke na dan 31.12.2003, godine iznose 65.026,32 EUR (127.180 KM)

Ured je koristio sredstva za kapitalne izdatke (nabavke vozila, dva prenosiva računara i jedna digitalna kamera itd.), iako su se po Zakonu o izvršenju budžeta za 2003. godinu ova sredstva mogla koristiti samo uz posebno odobrenje Ministarstva finansija i trezora.

Višak novčanih sredstava koja su Uredu ostala na početku 2003. godine (nakon umanjavanja obaveza iz 2002. godine u iznosu od 143.309 KM), nisu vraćena u budžet u skladu sa instrukcijama Ministarstva za trezor. Stanje novčanih sredstava ureda na računu kod banke u Hagu na dan 31.12.2003. godine iznosilo je 65.026,32 EUR (127.180 KM). Prema pravilima budžetskog poslovanja ova sredstva nakon izmirivanja obaveza iskazanih 31.12.2003 godine trebalo je vratiti na račun Budžeta BiH.

Višak neutrošenih sredstava na računu Ureda kod poslovne banke u iznosu od 127.180 KM treba nakon izmirenja evidentiranih obaveza iz 2003. godine vratiti na račun budžeta prema pravilima budžetskog poslovanja.

Preporučujemo Predsjedništvu da se u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora, budžet Oficira za vezu planira analitički, prema stvarnim pojedinačnim potrebama, umjesto dosadašnje prakse kojom se budžet za ove stavke izražavao samo u jednom, ukupnom iznosu.

Popis sredstava

U popisnu listu stalnih sredstava bila su prvobitno unesena dva vozila «Passat» koja su plaćena iz sredstava budžeta za 2003. godinu, a naknadno je jedno vozilo korigovano iz popisne liste. Ovo je najvjerovatnije učinjeno kako se ne bi prikazala nabavka dva vozila u 2003. godini i po tom osnovu proboj budžeta, tako da će se drugo vozilo prikazati kao nabavka obavljena u 2004. godini.

Objašnjenje nabavki vozila dato je u narednom tekstu.

⁸ Završni račun je bio urađen za vrijeme revizije, ali je kasnije vraćen zbog ispravke prekoračenja budžeta u dijelu koji se odnosi na nabavku drugog vozila, tako da podaci nisu u potpunosti pouzdani. Dokumentacija koja je dostavljena nije originalna tako da revizija nije u mogućnosti potvrditi valjanost priložene dokumentacije.

Kapitalni izdaci

U budžetu Predsjedništva za 2003. godinu, uključujući i ureda oficira za vezu, nisu bila planirana sredstva za kapitalne izdatke. Ured hrvatskog oficira za vezu je u 2003. godini prikazala kapitalne izdatke u iznosu od **74.957 KM** koji se odnose na: nabavku kompjuterske opreme **20.700 KM**, opreme za prijenos podataka **1.270 KM**, bibliotetske i školske knjige **2.004 KM**, nabavku vozila **50.720 KM** i ostale uredske mašine **263 KM**.

Revizija je pregledala dokumentaciju koja se odnosi na nabavku dva vozila marke «Passat». Vozila su prema navodima nabavljena za potrebe ureda u Vitezu.

Vozila su nabavljena od dobavljača JELIĆ AUTO Mostar prema Predračunu br. 1212/03 od 10.12.2003. godine i Računu br. 4028/03 od 23.12.2003. na iznos **50.720 KM** (jedno vozilo) i Računu br. 4040/04 od 20.01.2004. na iznos **51.333 KM** (drugo vozilo).

Plaćanje vozila izvršeno je avansno u dva navrata iz sredstava budžeta koja potiču iz 2003. godine i ranije, i to: prva avansna uplata izvršena je 11.12.2003. godine u iznosu od 20.000 EUR ili **39.116 KM** (odnosi se na plaćanje oba vozila), a druga avansna uplata izvršena je 05.01.2004. godine u iznosu od 31.886 EUR ili **62.363 KM**. Avansne uplate su manje od iznosa računa za 574 KM. Za nabavku vozila Ured hrvatskog oficira za vezu je dobio saglasnost iz Kabineta hrvatskog člana Predsjedništva što je suprotno opisanoj proceduri. Vozila su umjesto javnog nadmetanja nabavljena na osnovu tri ponude i postoji Zapisnik komisije o izboru najpovoljnijeg dobavljača - JELIĆ AUTO Mostar.

Revizijom su konstatovane sljedeće nepravilnosti:

- Neutrošena sredstva iz 2003. godine i ranijih godina, nisu bila vraćena na račun budžeta, već su korištena za nabavke vozila na prijelazu između dvije kalendarske godine. Dio izdataka za vozila prikazan je u 2003. godini (50.720 KM), a dio u iznosu 51.333 KM je realizovan u januaru 2004. godine. Ovim je dodatno napravljen problem evidentiranja iznosa od 51.333 KM u odnosu na izvore finansiranja za 2004. godinu;
- S obzirom da je nabavka vozila izvršena u zemlji, Ured nije poštovao Odluku Vijeća ministara BiH o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova za potrebe institucija BiH kojom se prema članu 5. predviđa obavezno provođenje postupka javnog nadmetanja za nabavke preko 50.000 KM;
- Nabavke kapitalnih izdataka nisu realizovane uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija i trezora, kako je definisano članom 16. Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH;
- Naknadnim saznanjima Revizije utvrđeno je da je ured suprotno saglasnosti Kabineta člana Predsjedništva od 05.12.2003. godine za nabavku dva vozila koja je trebalo koristiti u istraživačkim poslovima zajedno sa Haškim istražiteljima, jedno od dva tek nabavljena vozila (zajedno sa dva prenosiva računara i digitalnom kamerom) dala na raspolaganje Kabinetu člana Predsjedništva. Upotreba navedenih sredstava se bitno razlikuje od originalno planirane, zbog čega se postavlja pitanje namjenske potrošnje sredstava za ove namjene i realnog iskazivanja potreba ureda u Hagu.

Navedena odluka o dodjeli na privremeno korištenje donesena je retroaktivno s obzirom da je na dokumentu primopredaje (6. i 7. januar 2004. godine) bilo naznačeno da se ustupa registrovano vozilo, a isto je bilo registrovano tek 22.01.2004. godine.

Preporučujemo da se iznosi tranši budžeta za 2004. godinu umanje za iznos nerealizovanog povrata viška sredstava na računu ureda.

Također, preporučujemo da se u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora budžet planira analitički prema stvarnim potrebama ureda, a ne u jednom iznosu kao do sada. Preporučujemo da se izvrši analiza dosadašnjih postupaka nabavki, utvrde razlozi nepoštivanja zakonski propisa koji regulišu ovu oblast kako bi se izbjeglo ponavljanje uočenih propusta.

Naknade troškova smještaja zaposlenih

Ukupno ostvarene naknade za smještaj sa 31.12.2003. iznosile su **48.385 KM**. U Ugovoru o zakupu ureda u Vitezu sa Radio stanicom Vitez nije navedena kvadratura.

Preporučujemo Predsjedništvu da precizira odredbe ugovora o zakupu koje se odnosi na kvadraturu zakupljenog prostora.

Regres za godišnji odmor

Ukupno ostvarene naknade za regres isplaćene do 31.12.2003. godine iznosile su **6.642 KM**. Testiranjem je utvrđeno da naknada za regres za dvoje zaposlenih koji rade u Uredu u Hagu nije obračunata u skladu sa članom 3. Pravilnika o plaćama i drugim primanjima i naknadama osoblja Ureda oficira za vezu u Hagu (Pravilnik br. 01-1687-27/02 od 05.06.2002. godine). Za jednog uposlenika regres je obračunat i isplaćen u iznosu od **2.624 KM** umjesto **1.039 KM**, a za drugog **2.044 KM**, a trebalo je **865 KM**.

Preporučujemo otklanjanje nedostataka koje se tiču isplate naknada zaposlenima za regres, kako se ovi slučajevi ne bi ponavljali u 2004. godini.

4. INFORMACIONI SISTEM PREDsjedništva

U Predsjedništvu se koriste pojedinačni, neumreženi računari koji rade na operativnom sistemu «Windows» 95 i 98, i koriste «MS Office» softverske pakete. Revizijom je utvrđeno da se koriste nelicencirani softveri za rad na računarima, pa skrećemo pažnju rukovodstvu Predsjedništva da se koristeći nelicenciran softver, izlaže riziku pravnih posljedica kršenja autorskih prava, te mogućim nepredviđenim troškovima održavanja nelicenciranih softverskih paketa.

Administrativna i organizaciona kontrola

Rukovodstvo Predsjedništva nije napravilo integralne planove razvoja informacionog sistema, kojima bi dali smjernice efikasnog organizacionog upravljanja. Niko nije zadužen za upravljanje i razvoj informacionog sistema, niti o tome postoji formalna odluka. Slaba organizacijska kontrola može dovesti do neefikasnosti u radu Predsjedništva, posebno kada se uzme u obzir broj informacija i dokumenata koji se svakodnevno obrađuju. Također, ovo može biti uzrok nabavke nepotrebne opreme, umjesto druge, potrebnije opreme koja nije na vrijeme planirana, što se u dosadašnjoj praksi često dešavalo.

Predsjedništvo treba imati jasna zaduženja za upravljanje i razvoj informacionog sistema; sačiniti analizu potreba i razvojne planove kao i usvojiti pisane procedure za korištenje informacionog sistema, da bi se stekli uslovi za uspostavljanje administrativne i organizacijske kontrole.

Zaštita podataka i rezervne kopije

Utvrđeno je da nije izvršena klasifikacija podataka i da ne postoje interni pisani standardi o zaštiti i čuvanju podataka kao ni pravila o pravljenju «backup» (rezervne kopije), te da se rezervne kopije ne prave redovno i na organizovan način. Ovi nedostaci mogu rezultirati trajnim gubitkom bitnih podataka za rad Predsjedništva.

Potrebno je donijeti interna pravila o čuvanju i zaštiti podataka, kao i pravljenju rezervnih kopija, te voditi brigu da se rezervne kopije o svim bitnim podacima redovno prave i čuvaju na sigurnom mjestu

Aplikativne kontrole

Revizijom je utvrđeno da je na osnovu preporuke iz prethodne revizije kreiran pravilnik o materijalno finansijskom poslovanju u sklopu kojeg su procedure o unosu podataka u ISFU sistem. Međutim, tokom dalje provjere utvrđeno je da se te procedure još uvijek ne primjenjuju.

Preporučujemo primjenu ovih procedura kojima se obezbjeđuje kontrola unosa podataka u ISFU sistem i smanjuje rizik od unosa neodobrenih podataka.

5. OSVRT NA OBAVLJENU REVIZIJU ZA 2002. godinu

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Predsjedništva za 2002. godinu o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji.

Osvrtom na preporuke prethodne revizije, utvrđeno je da Predsjedništvo nije preduzelo sve aktivnosti na otklanjanju nedostataka konstatovanih revizijom, i to:

- pravila i kriteriji kojima se reguliše pravo i visina pojedinih troškova Predsjedništva nisu doneseni i usvojeni kao pisane procedure kojima se postiže efikasnost u trošenju javnog novca;
- ekonomičnost trošenja javnih sredstava nije u svim slučajevima bila zastupljena kada su u pitanju naknade, određeni troškovi kabineta i sekretarijata, nabavke stalnih sredstava kabineta i sekretarijata i nabavke koje se odnose na programe posebnih namjena ureda oficira za vezu u Hagu;
- tuđa stalna sredstva koja se nalaze u Predsjedništvu su popisana ali nije riješen njihov pripadajući status;
- nisu sumirane godišnje potrebe za nabavkama kapitalnih sredstava za koje bi trebalo provoditi postupak javnog oglašavanja;

6. KORESPONDENCIJA SA KLIJENTOM

Predsjedništvu je dana 19.05.2004. godine uručen nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji za 2003. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih komentara i primjedbi na nalaz revizije. Predsjedništvo je tražilo produženje roka za dostavu odgovora, te je odgovor dostavljen 07.06.2004. godine. Određeni broj intervencija u tekstu je uvažen, a posebno na mjestima gdje se time poboljšava razumijevanje naših nalaza ili preporuka. Ostatak primjedbi Sekretarijata smo razumjeli kao dodatno obrazloženje postojećih nalaza. Ipak, Ured za reviziju smatra da je odgovor Sekretarijata Predsjedništva doprinio boljem shvatanju teksta izvještaja i da je direktno unaprijedio kvalitet njegovog sadržaja.

7. REZIME

Tokom obavljanja svog mandata revizija je uočila nedostatke u oblasti sistema internih kontrola u Predsjedništvu koje se odnose na nepostojanje jasnog razdvajanja dužnosti i odgovornosti između Sekretarijata i Kabineta u dijelu koji se odnosi na rukovođenje finansijskim operacijama. Konstatovali smo značajna neispunjenja zadaće Sekretarijata, zanemarivanje mnogih preporuka Revizije, te da su Kabineti stvarali finansijske obaveze bez dogovora i odobrenja Sekretarijata. Još uvijek nisu usvojena jedinstvena pravila potrošnje i utvrđeno je da zbirno praćenje izvršenja budžeta nije imalo efekata na ekonomičnost poslovanja.

Ovi nedostaci sistema internih kontrola predstavljaju ustvari osnovne uzroke mnogih nepravilnosti u finansijskom poslovanju Predsjedništva koji su opisani u prethodnim poglavljima. Pojedine nepravilnosti imale su za posljedicu i narušavanje određenih zakonskih odredbi. Revizijom finansijskog poslovanja Predsjedništva za 2003. godinu nismo mogli identifikovati poboljšanja u odnosu na 2002. godinu. Tek početkom 2004. godine zabilježili smo naznake unapređenja finansijskog poslovanja donošenjem Pravilnika o materijalno finansijskom poslovanju i nacrtu određenih pravila vezano za definisanje pojedinih naknada.

v.d. generalnog revizora

Samir Mušović

zamjenik generalnog revzora

Dragan Kulina